

Stavilo Jugoslovanske kmetijske svete. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posla-
mašina številka 1 Din. — V inseratnem delu vsake drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. • Izhaja vsako sredo ob 6 jutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika,
reklamacije in inserati pa Vprašalstvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kapistranova ulica šte. 6.

Narodni poslanec Vlad. Pušenjak.

Naši državni dolgovi.

L. 1926 je velepomembno za našo državo, ker je treba v tem letu začeti z odplačilom vseh vrst dolgov in sicer vojnih dolgov v smislu določb mirovnih pogodb in z odplačilom dolgov pri Narodni banki, naši državi ni banki, v smislu zakona o Narodni banki. Odplačilo teh dolgov bo vplivalo na naš proračun, bo znatno povečalo naše izdatke, kar bo povzročilo i povečanje že itak pretiranih bremen, pod katerimi ječijo naši gospodarski krogi. Z ozirom na to dejstvo je potrebno, da se obširneje bavimo z državnimi dolgovi, da spoznamo breme, katero teži našo državo, katero treba — s plačilom ukiniti, kar je naloga letošnjega leta in naslednjih let.

Vrste državnih dolgov.

Koliko vrst državnih dolgov imamo? Imamo predvojne in povojne dolgove, to se pravi dolgove, ki so se napravili pred vojno, potem vojne in po prevratu, po ujedinenju, po ustanovitvi kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Razun tega še dolgujemo Narodni banki in sicer za zamenjavo kronskih novčanic in za kredite, katere smo dobili od Narodne banke po ustanovitvi nove države in plačilo vseh državnih izdatkov, ker so prva leta po prevratu bili državni dohodki majhenkosti, — več pokrajin ni prva leta plačevalo takorekoč nobenih davkov — a potrebe države znatne. Razun tega poznamo pri nas še takozvane leteče dolgove, to so obveznosti države doma in v inozemstvu, lahko bi rekli, to so umazani dolgovi, katere do'la vlada brez vsakega odobrenja. Ti leteči dolgovi nudijo pestro sliko, med njimi se nahajajo neizplačane plače in penzije za par mesecev, neizplačane invalidske podpore, neizplačani računi za popravilo avtomobilov in lokomotiv v inozemstvu, dolgovi vojnega ministra, raznim podjetnikom za obdelavo zemlje in obuteli, dolgovi ministrstva zgradb raznim podjetnikom, neizplačana razlika uradniških plač, dolg fondu uradniških nabavnih zadrug, izplačilo 20 odst. bonov za odtegljaje ob priliki marširanja kron, dolgovi vlade lokalnim železnicami itd. Vsi leteči dolgovi znašajo okrog 5 milijarde dinarjev.

Predvojni dolgovi.

Edino predvojni dolgovi se vsako leto prikazujejo v proračunu in določajo krediti

za njih obrestovanje in odplačilo. Med njimi se nahajajo dolgovi Srbije, Črnogore, Bosne in Hercegovine, Dalmacije, Hrvaške in Slavonije, Slovenije ter prevzeti predvojni dolgovi v proračunu se nahajajo i nekateri povojni dolgovi, katerih obrestovanje in odplačilo v letnih obrokih je vlada po zakonu ali po pogodbi zajamčila. Za obrestovanje in amortizacijo te vrste dolgov je določeno v proračunu 284.5 milijonov dinarjev.

V proračunu se izkazuje 6 vrst dolgov Slovenije, to so dolgovi nekdanjih pokrajin, za njih amortizacijo in obrestovanje je določeno 1.9 milijona Din, nezaten znesek napram celotni potrebnosti v znesku 284.5 milijonov Din.

Vojni dolgovi.

Zelo košljivo je vprašanje vojnih dolgov in sicer radi tega, ker se ne strinjajo naši podatki z podatki držav, ki so med vojsko podpirala Srbijo. Naša vlada se izgovarja s tem, da je radi bega vlade iz države in večkratnega menjavanja njenega sedeža bilo nemogoče redno voditi knjige, da so razne listine in potrdila šle v izgubo da je bilo enotno vodstvo državnih financ onemogočeno radi tega, ker je prebivalstvo Srbije in vojaštvo živelo na raznih krajih, kakor na Krfu, v Solunu, na Francoskem, v Italiji itd. V proračunu se ne nahaja nobeden kredit za obrestovanje in amortizacijo vojnih dolgov, katerih odplačilo bi se meralo začeti letos. Naša vlada je šele koncem meseca decembra poslala delegacijo v inozemstvo, da uredi naše dolgove v Ameriki, Angliji in Franciji, da dožene višino dolgov, način in rok odplačila. O uspehih te delegacije nimamo ugodnih poročil. V Parizu se je bavila kratek čas, a Francozi so odločno nastopili proti načinu ureditve dolga, kakor je nameraval to vprašanje rešiti naš finančni minister, v Ameriki se zavlačuje končna odločitev, četudi naša delegacija že več ko dva meseca razgovarja z Amerikanci radi ureditve dolga. Te dni se mimogrede mudi v Londonu naš finančni minister, da dožene, kako stališče zavzema Anglija na ram našim dolgovom. Ako mi ne dosežemo ugodnih uspehov, je največ kriva naša vlada, katere se je prepozno in sicer kot ena izmed zadnjih na opetovan opomin upnikov odločila, da pošlje delegacijo v inozemstvo. Ako bi n. pr. v začetku lanskega leta šla naša delegacija na Francosko, bi sigurno dosegla ugodnejše pogoje za odplačilo dolga, ko letos, ko se nahaja

Francoska sama v obupnih finančnih razmerah. Največ dolgujemo mi Angliji, nato Franciji in Ameriki. Amerika je upnik kolega sveta, njene tirjatve znašajo nič manj ko 11.079 milijonov dolarjev (620.000 milijonov dinarjev). Zanimivo je, da so vse države, ki vejo ceniti redno in točno izpolnjevanje obvez uredile svoje dolgove v Ameriki tako, da sta %, vseh ameriških dolgovov urejeni že lansko leto in v prejšnjih letih. Med zamudnimi ali boljše rečeno, zanikernimi dolžniki, nastopajo Avstrija, Francija, Rusija, Grška, razne neznatne republikanske in med zadnjimi — naša država. Ako proučujemo pogoje, pod katerimi so se uredili dolgovi v Ameriki, vidimo, da sta najugodnejše pogoje dosegli Belgija in Italija, ki nista odlagali ureditve dolgov do zadnjega časa, katerih ni bilo potrebno siliti, da se podaja na pot, da uredi svoje dolgove. Gotovo je, da bodo pogoji za nas manj ugodni in vse samo radi krivde naše vlade, katere ne misli resno na izpolnitev prevzetih obveznosti. Vojni dolgovi znašajo okrog 18.000 do 20.000 milijonov Din, za njih amortizacijo bo potrebno okrog 800 milijonov Din, a v proračunu, kateri velja za čas od 1. aprila 1926 do 31. marca 1927, ni postavljen ni para, četudi se mora v l. 1926 začeti z odplačilom vojnih dolgov.

Dolg pri Narodni banki.

Pri Narodni banki imamo dve vrsti dolgov in sicer dolg za zamenjavo kronskih novčanic v znesku 1.152 milijard Din (1 milijarde 152 milijonov Din), en dolg za plačilo raznih drž. potreb v znesku 3 milijard Din. Po zakonu o Narodni banki bi se letos moralo začeti z odplačilom dolga za zamenjavo kronskih novčanic in sicer se v zakonu navajajo kot viri za odplačilo: dočistega dobička Narodne banke, čisti dohodki državnih domen, izredne dotacije v državnem proračunu in slednjič 1 odstot, odnosno od 1. 1929 2 odstot. redna amuteta (letno odplačilo) preostalega dolga pri Narodni banki. V proračunu, katerega je vladna večina i v podrobni debati odobrila, se vlada prav nič ne briga za navedene določbe zakona o Narodni banki in je za odplačilo dolga pri Narodni banki določila le 31 milijonov Din, določila le delež države pri dobičku Narodne banke.

Glede druge vrste dolga pri Narodni banki določa zakon, da treba ta dolg izpla-

čati v desetih letih po prejemu kredita. Približno smo se temu roku, a vlada niti najmanj ne misli na izpolnitev svoje obveznosti, akoravno se mora zavedati, da tako ogromnega dolga ni mogoče odplačati v enem letu, da treba odplačala razdeliti na več let, ker bi odplačilo v enem letu silno neugodno vplivalo na naše gospodarske in valutarne razmere. Ako želimo imeti stalno vrednost dinarja, kateri naj ne skače, oz. pada dan za dnevom, kar neugodno vpliva na celo naša gospodarstvo, moramo zahtevati, da se začne z zmanjševanjem dolga pri Narodni banki.

Celotna slika.

Celotna slika naših državnih dolgov je sledeča (vse v milijardah Din):

Predvojni dolgovi	2.21
Prevezni dolgovi od Avstro-Ogrske monarh. po sporazumu v Inomestu	1.85
Vojni dolgovi	20.—
Povojni dolgovi (med njimi i dolg Narodne banke)	6.05
Letni dolgovi	1.50
Celokupni dolgovi znašajo	31.11

Pripomniti pa moram, da podatki, kakor je pri nas običajno, niso točni, da nam podajajo le približno vsoto državnih dolgov. Za amortizacijo tega ogromnega dolga bi bilo letno treba vsaj 467.2 milij. Din (po podatkih finančnega ministrstva) za predvojne in povojne dolgove in 800 milij. Din za voja. dolgove, v celem 1.267.2 milij. Din, a v proračunu je za to svrh določeno le 571 milij. Din.

Kdor hoče uživati kredit in zaupanje, mora redno izpolnjevati svoje obveznosti; to pravilo ne velja samo za posameznika, temveč tudi in še v večji meri za državo, katera mera, ako hoče doseči finančno ozdravljenje, dobiti ugodna posojila v inozemstvu. V interesu ugleda in kredita države, in interesu vseh davkoplačevalcev moramo najodločneje obsojati način postopanja naše vlade glede ureditve in odplačila naših državnih dolgov.

Andrej Bedjanič, narodni poslanec.

Dva obraza Radičeve politike.

Belgrad, 16. marca 1926.

Vsem nam je še dobro v spominu, kako so Radič in njegovi agitatorji za časa, ko so še oznanjevali mirotvorno čovječansko republiko, obljubovali svojim poslušalcem različne nemogoče stvari in tako varali in zapeljevali nevedno ljudstvo. Sedaj pa, ko je iz skrajnega republikanca postal največji monarhist in centralist, glasujejo njegovi poslanci za vse vladne predloge, pa naj si še tako obtežujejo ljudstvo. Ob priliki proračunske debate so z navdušenjem glasovali za vsa bremena, katera nam naša proračun za vojsko in ploskali vojne-

Somišljeniki! Ne pozabite na prispevek za Ljud. sklad SLS!

mu ministru, ko je odbijal naše zahteve, katere vedno poudarjamo, namreč da naši slovenski fantje služijo v Sloveniji ali pa vsaj v krajih, ki odgovarjajo njihovim zdravstvenim in življenjskim potrebam.

Kako je to v skladu z nekdanjimi največjimi antimilitaristi in mirotvorci? Radičevci v belgrajski skupščini igrajo zelo žalostno ulogo zato, da glasujejo za vse predloge srbskih ministrov, četudi predlogi pomenijo izmoggavanje slovenskega in hrvaškega kmečkega ljudstva.

Svojo globoko ljubezen do nas kmetov so prav dobro pokazali ravno v zadnjem času, ko so na eni strani soglasno in s ploskanjem odobrili dve milijardi in pol za nove kanone in generale, na drugi strani pa dopustili, da se da za vse potrebe poljedelstva in sadjarstva, živinoreje in sploh za napredek in pospeševanje vseh panog, ki so v prid kmečkega ljudstva, borih 230 milijonov. Ze samo plača generalov in oficirjev znaša skoraj več kakor ta svota.

Jasno je, da take politike svojih poslancev ne more odobravati nobeden volivec. To dobro občutijo tudi Radičevi poslanci. Večinoma sedijo v skupščini in kot najbolj zvesta Pašičeva armada pomagajo delati velikosrbsko politiko. Zagovarjanje svojih protiljudskih dejanj prepuščajo neinformiranim agitatorjem. Kolikor pa gredo sami pred narod, mu resnice ne govorijo.

Najboljši dokaz je podal sam njihov voditelj Stjepan Radič na shodu na slovensko-hrvaški meji v Jurjevskem Brodu pri Metliki. V svojem dolgovoznem govoru je med drugim govoril tudi o zmanjšanju vojske. V narodni skupščini, kjer je mesto, da poslanci stavijo predloge in je to tudi njihova sveta dolžnost, si niti Stjepan Radič niti nobeden njegovih poslancev ni upal odpreti ust radi teh stvari, na shodu pa se je Radič zavzemal za šestmesečni rok vojne službe in ponovil tudi našo zahtevo, da morajo naši fantje služiti doma.

Tako kakor glede vojske so Radič in njegovi poslanci enaki tudi v vseh drugih stvareh. Eno v Belgradu, drugo doma! V Belgradu ponižni in pokorni v službi naših izemalcev, doma pa rohneči boritelji vedno s polno torbo. Kadar pridejo med vas, jim povejte, da so na vladi in obljube naj tudi izpolnujejo. Ne z obljubami, ampak z dejanji naj pokažejo svojo ljubezen do naroda.

Radičevska protikmetska politika.

Belgrad, 17. marca.

O zanemarjanju kmetijstva po sedanjih vladi sta govorila 15. in 16. marca izmed slovenskih poslancev Štefan Falež in Janez Brodar. Poslednji je eden izmed prvoboriteljev za pravice kmečkega stanu na Kranjskem, a Falež je spoštovan kmet iz mariborske okolice. Naša govornika sta s številkami dokazovala, kako sedanja tako-

zvana »seljačka« (kmeška) Radičeva vlada strašno zanemarlja ne samo ves kmetijski stan, ampak vse, kar je z njim v zvezi. Sedanja vlada upropašča še celo to, kar se je poprej, na primer po naših deželnih vladah in odborih dobrega storilo za napredek kmečkega stanu. Živinoreja propada, cene živini padajo, vlada prav nič ne skrbi za izvoz živine in mesa; za vinogradništvo, sadjarstvo se ne zmeni. Črtajo gospodinjske in druge šole za kmetško ljudstvo. Za regulacijo rek se ne brigajo, ne za napredek gozdarstva, ne za čebelorejo, ampak samo za ministrske avtomobile, za kanone, generale in za militarizem sploh. Dokaz temu glasovanje radičevcev 10. marca za vojsko. Davke zna Radičeva in Pašičeva vlada nalagati, razume se na eksekucije. A naš denar razmetuje za nekoristne stvari. Prav je imel poslanec Bedjanič, ki je zaklical: »Radičevci ste že 8 mesecev na vladi. Osem mesecev nam kmetom kožo derete!« Ostre so bile besede naših poslancev. Radičevci a Pucelj vred so povsili glave, kakor obsojenec, ko mu sodnik čita obsodbo... Da bi zakrili vsaj deloma svoje protikmetsko delovanje in svojo obsodbo, so se radičevci, posebno Pucelj, od časa do časa oglasili z neresnimi medklci. Ali imeli so smolo. Pucelj je n. pr. med Brodarjevim govorom sam priznal, da se za kmetijski stan premalo skrbi. Poslanec Žebot ga zavrne: »Saj ste vi v vladi, zakaj niste preskrbeli več. Samo za militarizem in avtomobile imate denar, a za koristne naprave ga nimate.« Ko je Pucelj krilal: »20 Vas je,« ga je zavrnil Kremžar: »Vas radičevcev je 60,« a Skoberne pristavi: »Z radikali vred Vas je celo 200.«

Ko so poslanci SLS očitali radičevcem, da kar obe rok dvignejo, kadar je treba glasovati za kanone in vojsko sploh, so postali razburjeni. Naši jim kličejo: »Ko je vojni minister hvalil militarizem, ko je zahteval skoraj tri milijarde dinarjev za vojsko, ko je govoril, da bo še naprej pošiljal slovenske vojske v Makedonijo, ste vi radičevci to odobraval in celo ploskali njegovim besedam! Radičevci Račan se približa našemu Žebotu z namenom, da nas smeji. Žebot ga z levico prime, zavrti kakor listič in ga potisne daleč vstran, rekoč: »Marš proč prijatelj militarizma! Žalostni mirotvorci!« In Radičevci je mlo pogledal in tiho odšel...

Povedati še moramo, da se cela dva dni, ko se je razpravljalo o kmetijstvu, niso oglasili k besedi ne Pucelj, ne Kelemina, ne Pivko, a Žerjava pa sploh v Belgradu ni. Doma pa se ti ljudje vedno hvalijo, kako veliki prijatelji kmeta da sol

Trgovska pogodba z Avstrijo.

Znano je, da je naša vlada sklenila z Avstrijo tako trgovsko pogodbo, da je Slovenija z njo gospodarsko silno udarjena. Glavno besedo pri tem je imel načelnik v trgovskem ministrstvu, znani Savič. Sedaj bo prišla pogodba pred narodno skupščino, ki naj jo potrdi. Poprej pa jo ima pregledati še poseben odbor, v katerem so tudi slovenski poslanci Žebot, Sernec, dr. Žerjav in Pucelj.

Ta odbor je imel sedaj sejo. Naša da

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

NOVICAR

Zrebanje stadionske loterije preloženo na 30. maj.

Radi dijaške loterije je Akcijski odbor za stadionski loterijo pričel z razpošiljanjem srečk šele po Novem letu, dasi je bila loterija od ministrstva dovoljena že 20. junija lanskega leta. Ker se je termin dobrih dveh mesecev, odkar so srečke v prometu, kljub zelo ugodni razprodaji izkazal za prekratkega, je Akcijski odbor prosil za podaljšanje termina. Dovoženje je došlo 13. t. m.

Zrebanje se vrši neprekinjeno na praznik v. Trojice (prva nedelja po Binkoštih) 30. maja t. l.

Akcijski odbor loterije za Orlovski stadion.

Prihodnja številka bo zadnja, ki jo dobijo tisti, ki še niso poravnali naročnine.

! Ako še niste, pošljite naročnino !

d Naša priloga s podobami. »Domoljubove podob«, ki so se našim naročnikom zelo priljubile, bodo s prihodnjo številko svoj naslov izpremenile in sicer se bodo glasile: »Novice v slikah«. To pa zato, ker se bodo prilagale tudi »Slovenskemu gošpodarju« na Štajerskem in bi prejšnji naslov bil neprimeren. Na kar pa še posebej opozarjamo naše naročnike je to, da bodo od sedaj naprej te priloge tiskane na tako zvani bakrotisk, ki je najlepši in najmodernejši tisk. »Novice v slikah« bodo brez dvoma najlepša časopisna priloga v celi državi. V Sloveniji pa sploh nimajo v nobeni tiskarni strojev za bakrotisk, kakor

poslanca sta bila oba navzoča, ni pa bilo dr. Žerjav niti Puclja.

Poslanec Žebot je navajal, kako veliko škodo ima Slovenija od te pogodbe. Na kmetske predmete, ki se morajo uvažati iz Avstrije (orodje, stroji, železo, suknjo itd.) je je naložila visoka uvozna carina, kar je kmetske potrebe silno podražilo, pač pa se je znižala carina na luksuz, ki ga naročajo samo bogatini. Istotako so tepeni pri uvozu mesa, svinj in konj, s čemer je zopet naš kmet občutno udarjen. To pa vse zato, ker se je vlada sama, ki ne pozna naših razmer, pogajala z Avstrijo, ne da bi poprašala naše slovenske gospodarske strokovnjake. (Zopet prokletstvo Žerjavovega in Pucljevega centralizma. Ko bi imeli avtonomijo, bi Slovenci imeli glavno besedo pri pogajanjih.) Nadalje poslanec našteva razna nagajanja naših financarjev pri uvozu in uvozu.

Minister je obljubil, da bo nedostatke, kolikor je v njegovi moči, odpravil, pogodbo pa bo seveda narodna skupščina sprejela. Zakaj dr. Žerjavov centralizem ne pozna Slovencev niti njihovih potreb, pozna samo slovenske groše.

samo v Jugoslovanski. Ob tej priliki pa opozarjamo naše prijatelje, naj nam pošljejo slik, ki bodo tudi za splošnost imele kolikor toliko pomena. Pripominjamo pa, da morajo biti te slike fotografije in sicer zelo ostre, fino izdelane. S tiskanimi slikami na razglednicah si ne moremo prav nič pomagati, istotako ne s slabimi fotografijami.

d Olajšave vojnih obveznikov. Jugoslovanski klub je radi poziva vojnih obvezancev tekom tega meseca ponovno posredoval pri vojnem ministru. Prejel je odgovor, da se bo poziv vojnih obvezancev kolikor mogoče olajšal s tem, da se bo odredilo več krajev, da ne bodo obvezanci daleč hodili in da se bodo po možnosti pozvali po praznikih. Razen tega so se izdale olajšave, da ne bo treba obveznikom jemati s seboj konj in voz.

d Občinske volitve v Trbovljah so na cvetno nedeljo. Skrinjica SLS je prva.

d Za potovanje v Ameriko na evharistični kongres v Čikago se je oglasilo čez 130 Slovencev — nenavadno visoko število. Ker obstoji upravičena sumnja, da je med priizlašenci mnogo takih, ki nameravajo ostati v Ameriki in se tako izogniti strogi ameriški postavi glede priseljevanja tujcev, opozarjamo tem potom dotične, naj tega nikar ne poskušajo, ker se jim ne bo posrečilo, pač pa bodo imeli velike sitnosti in še večje stroške. Amerikanske oblasti že sedaj opozarjajo na to, da bo vsak poizkus brezuspešen in — zelo drag. Zato resno svarimo!

d Kje smo? Iz Studenega pri Postojni nam poročajo: Pri nastopu nove službe se oglašil učiteljica pri meni. Vprašam jo, kaj govori? Pravi: »Laško, nemško in malo francosko.« In ta učiteljica je prišla v popolnoma slovenski kraj, kjer otroci, kjer bo učila, ne znajo popolno nič laškega. Uboji učenci, mučenci! To se godi v »kulturni« državi in v XX. stoletju.

d Trdo ga je prijel. Ko so v narodni skupščini obravnavali proračun za ministra vere, tedaj je g. minister Trifunović udaril po katoliških škofih ter navajal, da je sarajevska »Nedeljac«, katoliški časopis, zapisal še leta 1922., da belgrajski pravoslavni patrijarh »sluga vsake vlade in vsakega ministra«. Zato je bila »Nedeljac« ustavljena, njen urednik kanonik Cankar pa upokojen. Minister je še pristavil: »Da, gospoda, rečem: naj se mi najde pravoslaven časopis, glasilo kateregakoli škofa, ki tako piše, rečem vam, pri tej priliki bo ustavljen in obtožen.« — Na to je poslanec dr. Hohnjec vložil na ministra pismeno vprašanje, v katerem pojasni, da »Nedeljac« ni bil nikakšno škofovsko glasilo. Dalje pa da je pravoslavni duhovski časopis 20. nov. 1924 v št. 29 prinesel članek: Podjarmljena cerkev. V tem članku piše pisec o pravoslavni cerkvi tako-le: Cerkev je zaslužena. Postala je sužnja države. S cerkvenega prestola so naši dostojanstveniki blagoslovljali ubojstva, laskali nemo-

ralo. Cerkveni glavarji so govorili posmrtno govore brezbožnežev. Kadar bi bilo treba čuti resnično in gromko besedo Cerkev, so njeni upravitelji molčali. Zakaj? Bal so se ljudskih mogočnjakov, da nam ne vzamejo redov s prsi. Zrtovali smo nebeško za zemeljsko. Strgajmo verige s cerkve. Osvobodimo našo sužnjo.« Dalje navaja dr. Hohnjec, kako je »Glasnik«, ki je službeni list pravoslavne cerkve, imenoval rimskega papeža »blodnega sinca« ter ga obdolžuje še raznih drugih grdih lastnosti. Dr. Hohnjec vpraša ministra, če bo držal svojo besedo in tudi ta list ustavil ter obtožil. Radovedni smo, kako se bo minister izmuznil.

d Prepovedano je kupovati srečke iz drugih držav. Kaznuje se ne samo prodajalec, temveč tudi kupec. Toliko bolj pa je prav, da kupiš srečke Orlovskega stadiona, ker s tem dosežeš dvojni uspeh: 1. pomagaš vernim Slovincem zidati stalen veličasten prostor za velike manifestacije, 2. lahko zadeneš dragocen dobiček. Zato ne odlašaj, temveč kupi.

d »Domovina« v zadnji številki zopet na grd način sramoti naše frančiškane. Ogabno! Nazaj z listom! Tretjeredniki, postavite se za čast svojih redov ter od hiše do hiše delajte proti tej najogabnejši prikazni, ki se usiljuje vernim Slovincem in ki po nemarnem nosi lepo ime »Domovina«.

d Kaj pravijo socialisti o »Domovini«. Socialistična »Delavska politika« piše: Povedali smo že, da hoče biti Žerjav nezmojljiv in da hoče za vsako ceno uveriti našo javnost, da je edino izveličaven nauk njegov in še par veličin okrog njega in da je slovenski narod samo takrat narod, in se sme nazivati narod, kadar se zdi primerno in potrebno Žerjavu. In ker Žerjav dobro ve, kako kolebavo je njegovo »kulturno« delo, se je z vso silo vrgel v boj s škofom in hoče ubiti škofa, misleč, da na ta način ubije tudi klerikalizem in klerikalce. Dela po načelu: udari po pastirju in razkropila se bo čreda. Nam se zdi, da je Žerjav v slabo zadel, kajti Žerjav ima smolo in bi se iz smole strašno rad izkopal. »Domovina« je list, ki našega kmeta nikakor ne bo vzgojila, ne poboljšala in mu ne bo nudila nobenih globljih vpogledov v njegovo dušo, pač pa bo le še bolj sfanatizirala kmeta, seveda, če se bo dal. Najbolj nesramno pa je, ka zakriva »Domovina« svojo barvo in hoče Žerjav dokazati globokovernost lista, ko dobro vemo, kako in kaj. Zahrbnost, zavijanje so bile vedno odlične lastnosti demokratov in tako je tudi danes. Ljubši bi nam bili, če bi tudi »nezavedni« masi povedali odkrito, tako je, nič drugače, ne pa kompromisarstvo, mežikanje in cinicizem. In v tem oziru nam ravni, odločni in odkriti škof veliko bolj ugaja, kot »pobožni« Žerjav. — Enak nauk so dali liberalci sami dr. Žerjavu v »Narodnem dnevniku«. Da je »Domovina« danes vseč še samo moralno propalim in duševno omejenim lju-

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotemina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trkratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mostni trg 10

Žrebanje se bo vršilo 30. maja t. l.

ORLOVSKI STADION V LJUBLJANI.

Cena 10 Din. **Srečka št. 048915** Cena 10 Din.

za loterijo

v korist zgradbi Orlovskega stadiona v Ljubljani,

dovoljeno z odlokom ministrstva za poljedelstvo z dne 20. junija 1925,
št. 22.337/1.

Žrebanje se bo vršilo na Cvetno nedeljo dne 28. marca 1926
pod državnim nadzorstvom.

Akcijski odbor za zgradbo Orlovskega stadiona v Ljubljani:

odbornik. predsednik. odbornik.

dem, o tem je slovenska javnost danes že splošno prepričana. »Domovini« častitamo na tem uspehu.

d Čudna 80 letnica. Cela Srbija se pripravlja na slovesno proslavo Pašičeve 80 letnice. To ni še nič čudnega, čudno pa je to, da je Pašić v resnici star 85 let, ne pa 80. Rojen je namreč l. 1841.

d Na ljubljanskem magistratu bodo baje imenovani novi gerenti. Žerjavovci bodo odstranjeni ter na njihovo mesto imenovani radikali: dr. Ravnihar, dr. Lukan in dr. Zupanič.

d V Trbovljah delavstvo še vedno po malem odpušča. Vlada ima zaprte oči.

d Samobramba. Zdi se, da slovensko ljudstvo čuti, kako mu hoče svobodomiselstvo s svojim brezverskim in nenravnim tiskom, s svojim političnim bojem proti Cerkvi ter s poskušanjem brezverske vzgoje v šoli zatreti vero v srcu ter mu tako vzeti najmočnejšo oporo in tolažbo v življenju. Zato se nehoče vedno bolj zanima za verska vprašanja in za versko samovzgojo. Število naročnikov na katoliško časopisje zlasti še na versko-nabožno se je znatno dvignilo, silno je napredovalo število naročnikov na Družbo sv. Mohorja, ki je ena naša najstarejših trdnjav verske vzgoje v narodu, tedenska verska predavanja v Ljubljani vedno docela napolnijo veliko dvorano Ljudskega doma, duhovne vaje za fante in moške se razvijajo vedno lepše, pasijonske igre, ki imajo najglobljo vzgojno moč in so izrazito in samo verske vsebine, se v vedno več krajih igrajo in dvorane so vedno več zasedene. Verski boj, ki ga izzivajo svobodomiselni časopisi, je nanovo razgibal versko čustvovanje — ljudstvo čuti, da gre za njegovo dražjo svetinjo in zato se je vedno tesneje oklepa.

d Radić vpeljuje. Radić je izjavil, da bo v vse ljubljanske šole vpeljal obvezen pouk kakšne obeti. Sedaj pa so prihrumeli nanj zagrebški esperantisti (esperanto je

umetno narejen jezik, ki ga noben narod ne govori, toda naj bi služil za svetovni jezik) ter prosili, da upelje esperanto tudi v šoli. Radić je obljubil, da bo vpeljal esperantski jezik najprej v trgovskih šolah, pozneje pa tudi v ljudskih.

d Vojska na jugoslovansko-italijanski meji. Laški financarji so pri Grčarevcu prekorali našo mejo, šli v gostilno Petkovšek, kjer so pili. Ko jih je hotel naš finančnik stražnik Crček opozoriti, naj zapustijo naše ozemlje, so Italijani začeli streljati. Strel je zadel posetnikovega sina P. Zigona iz Grčarveca v roko, finančni uslužbenec Josip Zajc, ki je slučajno prišel zraven, pa je dobil dva strela v roko.

d Poročno šestdesetletnico sta 5. febr. letos dosegla Jakob in Ana Finžgar iz Črničva št. 7 v Mošenjski fari. Takrat sta jo obhajala na tihem v pripravi na smrt. Neka slovesna poroka je bila, ko smo ju zadnji teden položili ob mnogem spremstvu v lepi starosti 85 let v zaželjeni grob. Tisti, ki je pred 60 leti stal na nevestini desnici, zdaj leži na desnici zveste žene.

d Činke, kleklane iz najfinejšega lanenega sukanca dobite najlepše in najceneje pri Osrednji čipkarski zadrugi v Ljubljani, Pod Trančo.

d Umestna prenovel. Predsedstvo najvišjega sodišča v Sarajevu je izdalo naredbu, da noben uradnik med uradovanjem ne sme piti črne kave, kar je bila doslej splošna navada, katere posledica je bila, da uradništvo ni skoro nič delalo.

d 110 let stara. V Belgradu je umrla najstarejša ondotna ženska, Julija Popova. Bila je rojena l. 1816. Bila je do zadnjega sveža in vedra. Tudi njena sestra je dosegla 100 let.

d Žena g. Iv. Hribarja, bivšega pokrajinskega namestnika in ljubljanskega župana gospa Milica Hribar je umrla v mestni ljubljanski ubožnici. Kakor znano, je bila pokojna ločena od svojega moža.

d Slovence iz Trsta v boljševiški službi. Iz Varšave poročajo: V boljševiški vojski je zaposlenih na odličnih mestih več mladih Slovencev. Nedavno tega je bil v Moskvi nameščen tudi Slovenec iz Trsta, ki se piše Jenko. V kratkem se napoti v Berlin, Pariz in London posebna vojaška komisija Rusije, katere član bo tudi častnik, ki je rodom Slovenec.

d Španska bolezen razsaja po Sloveniji. Vedno več poročil prihaja, da se je splošno prehlajenje, nekaka španska bolezen, ki je nalezljiva, razširila po vsej Sloveniji. Samo v Ljubljani leži 15 do 20 tisoč bolnih. Vzrok bolezni je neprestano spreminjanje vremena, ki povzroča vnetje pljuč. Bolezen sama ni smrtnonevarna, je le nekaj smrtnih slučajev. Vendar se je ob času bolezni varovati prehlajenja in ne biti v prevroči ali prehladni sobi.

d Vojaška straža ustrelila civilista. Pred kratkim se je dogodil v bližini okoliškega pokopališča v Celju ob pol 11. uri zvečer tragičen slučaj, katerega žrtve je postal komaj 25letni Karel Svedovnik, cementni izdelovalec, doma v Gaberjah. Imenovani je kakor po navadi spremljal proti domu svojo zaročenko in se nato mimo okoliškega pokopališča vračal proti domu. Šel je po poti, ki vodi proti vrhu hriba, na katerem je pokopališče. Malo pred od vrha hriba sta stali v bližini ograje ob poti dve vojaški osebi. Svedovnik je stal takrat le 50 metrov proč od smodnišnice. Zato mu je eden vojakov takoj zaklical: »Stoj!« Na vprašanje, kam da gre, je odgovoril takoj: »Ja idem kučil.« Mogoče je za tem napravil kak gib ali se je malo premaknil, kar je podalo straži povod, da je ponovno zaklicala: »Stoj!« Svedovnik pa je pri tem zagrešil nepremišljenost, da je ponovno prestopil en korak na levo. Ker je bila tema, ni vedel, da je pri tem stopil v jarek in se pri tem nehoče nagnil proti tlom. Vojaka sta vsled tega mislila, da hoče pobegniti ali se skriti, vsled česar je oddal eden od njiju strel. Strel je zadel Svedovnika v prsa in je šel od leve strani na desno skozi oboja pljuča nad srcem. Vojaka sta ranjenca spravila v vojašnico na Gaberje, od koder so ga odpeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo nevarno in najbrž ne bo okrevale.

d Žalostna smrt na železniškem tiru. Iz Like poročajo o grozni železniški nesreči, ki se je pripetila na apostaji Peruški. Ko so v pondeljek zjutraj prišli delavci na postajo, so našli na tiru človeško roko, o čemer so takoj obvestili načelnika postaje. Pri najljubšem iskanju so našli nogo v čevlju, človeško srce in odtrgano možgano glavo. Po glavi se je ugotovilo, da je bil razmetarjeni ponesrečenec občinski pisar Zero Dasovič. Kako se je nesreča dogodila, ni znano nikomur. Domneva se, da je šel Dasovič preko proge domov, da ga je na tiru zgrabil splitski brzovlak in ga na kose raztrgal. Pokojni Dasovič je bil v Perušcu priljubljena oseba. Zapušča pridno ženo in 16 letno hčerko.

d Požar je uničil v Stranski vasi pri Žužemberku Dularjev hlev. Gasilci so ogenj omejili, da se ni razširil na tik stoječo hišo.

d Velika železniška nesreča. V državi

Schichtov

način pranja

Namakaj z „Žensko hvalo“, peri z „Jelenjim milom“!
To ne pokvari perila ter ga popolnoma očisti.

Costarica se je pripetila velika železniška nesreča. Nad reko Vivilla se je podrl most pod vlakom, v katerem se je vozilo 1000 izletnikov. 248 ljudi je mrtvih, 175 pa težko ranjenih, ostali pa več ali manj ranjeni.

d Smrt dveh morilcev. Zadnje dejanje znanih zločincev Čiča in Zlahtiča se je izvršilo 20. t. m. zjutraj med 6.30 do 6.50, ko je krvnik Mausner s pomagačem izvršil nad obema smrtno kazen. Kratka prezgodovina je sledeča: V junijskem porotnem zasedanju 1925 sta bila Čič in Zlahtič obsojena na smrt, ker sta 11. decembra 1924 v Studencih ponoči po poprejšnjem medsebojnem dogovoru zavratno umorila čevljarja Vincenca Mikla in nato v njegovi hiši še njegovo ženo Terezijo in hčerko Hermino. Zagovornika sta se pritožila na stol sedmorice, a ničnostna pritožba je bila zavrnjena. Enako je odpadla pomilostitev in tako ju je čakala neizogibna usoda. V tem času je izdal Čič, da sta bila z Zlahtičem tudi sodruga pri umoru trgovca Rosenfelda, kakor tudi pri umoru Visenjakove žene in matere 20. decembra 1921. Čič je torej priznal, Zlahtič tajil tekem preiskave, pri vseh nadaljnjih zaslišanjih in vztrajal pri tem tudi zadnjih pet minut pred obešenjem. Nato so se zadnje dni stavliali predlogi na obnovo postopanja, na odložitve kazni, Zlahtič se je ukvarjal z mislijo na pobeg, Čiču pa je telesa še zadnja iskra pomilostitve. Tako je napočil petek, 19. marca, ko se jima je točno ob 12. uri naznanilo, da ju čaka naslednjega dne zjutraj smrt, kar sta vzela čudovito mirno na znanje in podpisala brez kakih znakov nervoznosti. Zlahtič ni izrekel nobene želje, niti da želi govoriti s kakim sorodnikom, Čič pa je prosil, da pride popoldne zagovornik k njemu, kar se je tudi zgodilo. Glede na njuno spokorjenje je bil razvoj sledeči: Oba sta tajila svoje zločine, dokler se je dalo. Ko pa je prinesel duhovnik jetniš-

nice življenje svetnikov, pripravo na smrt in druge slične knjige, ter začel zbuhati vest z verskim poukom, osobito o večnosti, se je izvršil preobrat. Na vprašanje, ali je mislil Čič duhovnika videti, je izjavil, da nikoli, da mu je bil vedno trn v peti, zdaj pa mu je najljubši prijatelj, kar je posebej pokazal s tem, da ni hotel nobenega razen duhovnika in zagovornika k sebi zvečer pred smrtjo. Zlahtič je bil po svojem značaju veliko bolj oduren in trd, vendar pa še prijazen z duhovnikom. Noč pred smrtjo sta mirno preživela. Brala sta svete knjige in molila, zlasti Čič, ki je prav pobožno sprejel sv. obhajilo. Duhovnik je prosil, naj se v njegovem imenu zahvali vsem, ki so za spreobrnitev molili, prosi odpuščanja vse, katere je razžalil ali jim dal pohujšanje, kar je duhovnik tudi obljubil. Preden sta šla na vislice, je šel Čič k Zlahtiču, prosil odpuščanja, kar je obratno storil tudi Zlahtič. V znak sprave sta se poljubila. Čič je molil med obešenjem kesanje in poljubljal križ, Zlahtič pa je kazal znake nezvestnosti. Že pred dejanjem je prosil dr. Šnuderia, naj mu preskrbi čašico čaja, kar se je tudi zgodilo, k vislicam pa so ga morali nesti stražniki. Poljubil je tudi on križ v dokaz, da se hoče spraviti z Bogom, ker se je spovedal. Milost je bila velika. Smrt je nastopila pri Čiču v treh, pri Zlahtiču pa v štirih in pol minutah. Ob 7.15 so oba položili v krsto, proti večeru pa pokopali.

d Zločinec v vreči. Zagrebška policija je zgrabila nenavadnega tatu. V samostanu frančiškanov so opazili na podstrešju vrečo, ki pa se je premikala. Hiteli so po policijo. Ko so prišli trije policaji, so šli skupaj nad živo vrečo, v kateri so našli znanega zločince, ki se je tja skrnil, da bi samostan oropal.

d Ženska roparska banda. V Sremu se je zbralo sedem žensk, ki so v okolici Osi-

jeka ropale. Zdaj pa so jih zajeli. Obsojene so od šest mesecev do 5 let zapora. Pravijo, da so zelo jokale, pa ni nič pomagalo.

d Roparski napad. Iz Laškega se nam poroča: Dne 20. marca med časom od 7. do 8. ure zvečer je bil napaden od treh maskiranih roparjev mladi posestnik na Strnici št. 31 g. Vladimir Kačur, in sicer na prostoru okrajne ceste Laško-Rimske toplice, kjer se odcepi občinska pot, katera vodi proti hiši g. Peteka. Roparji so ga zvezali, z gobo usta zamašili, mu odvzeli 121 Din gotovine, 1 škatlo globina, 1 škatlo užigalic, odtrgali en rokav, eden ga je še po glavi udaril, ga nato razvezali in odšli. G. Kačur je šel pred par urami plačeval strešno opeko v trgovini g. Puncerja v Laškem. Ko bi tega ne bil storil, bil bi revež ob večjo vsoto denarja.

d Nevaren razbojnik pod ključem. Rajhenburškemu orožništvu se je posrečilo s pomočjo orožnikov iz Krškega, da so po večmesečnem naporu trudu prijeli že dolgo iskanega, glasovitega razbojnika Ivana Jeke iz Reke na Dolenjskem, ki je bil strah in trepet Krškega polja in Posavja. Jeke ima zelo kosmato vest, dokazali so mu tri rope in nič manj kot 16 vlomov. Na sumu ga imajo tudi radi nekaterih nepojasnjenih umorov na Dolenjskem. Bil je svojčas že aretiran, toda 5. aprila lanskega leta je pobegnil iz zaporov krškega sodišča in se skrival pred orožniki tako spretno, da so ga šele po dolgem iskanju izaletili. Jeke se je skrival zadnje čase s svojo ljubico, 20 letno Julijano Vrabec v Raštanju pri Rajhenburgu, v hiši rudarja Jenka. Ko so orožniki vdrli v hišo, je vrgel med nje steklenico, napolnjeno z neko eksplozivno snovjo, ki se je vžgala ter napolnila celo hišo z dimom. Jeke je skušal v nastali zmedbi pobegniti, sprožil je proti orožnikom samokres ter planil proti vratom. Toda ni računal s prebrisanostjo orožnikov, ki so postavili pri vratih in oknih straže. Po hudem naporu se jim je posrečilo naposled roparja zvezati, ter ga v družbi njegove ljubice odgnati v Novo mesto, kjer so ga zaprli na okrožnem sodišču.

d Stekla krava. Kakor pes, tako tudi krava lahko zboli za steklino. Na sejmu v francoskem mestecu Deeziyu je kupil neki kmet par krav. Na potu domov pa je pri eni nenadoma izbruhnila steklina. Krava je zdivjala, se zakadila v nekega potnika in ga pomandrala na tleh, da je dobil težke poškodbe. Nato se je zaletela v neki avtomobil, ki pa jo je vrgel s ceste v jarek. Pa se je pobrala in zakadila v nekega kolesarja, ki ga je s kolesom vred dvignila na rogovih in vrgla na tla. Končno so jo ustrelili, ker ni smel nihče do nje.

n »Dekle s biseric, rimski igrokaz v petih dejanjih s petjem, se ponovi na splošno željo občinstva še v nedeljo 28. marca na Ljudskem odru v Ljubljani in sicer zadnjič v tej sezoni. Igra se je uprizorila dvakrat pri popolnoma razprodanih dvoranah z velikim uspehom in v splošno zadovoljnost občinstva P. n. občinstvo iz okolice se opozori, da se predstava konča že ob šestih zvečer in Nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

PO SVETU

Konec zborovanja Društva narodov. Zastopniki držav, ki tvorijo Društvo narodov, so se razšli, ne da bi bili dosegli kakšen uspeh. Kakor znano, je bil glavni predmet pomladanskega zasedanja sprejem Nemčije v to društvo in njega odbor (svet). Dočim bi bile za sprejem Nemčije v Društvo narodov glasovale vse države, so se nekatere, zlasti Poljska in Brazilija odločno protiville sprejemu Nemčije v svet Društva narodov. Ker ni prišlo med državami glede tega vprašanja do soglasja, — za take sklepe je treba namreč soglasja med vsemi državami, — se je sprejem Nemčije odgodil do jeseni. Sestavili so poseben odbor, ki bo skušal napraviti med nasprotujočimi si državami sporazum in ki bo svoje predloge jeseni predložil skupščini navedenega društva.

Uradniška vlada na Češkoslovaškem. Češkoslovaški ministrski predsednik Švehla je zbolel in prepustil svoje mesto namestniku, ki ni hotel prevzeti tega mesta, nakar je vlada odstopila. Pričakovati bi bilo, da bo dobil nalog za sestavo nove vlade vodja ljudske stranke minister Šramek, toda tega so se zbal češki liberalci in socialni demokratje in so raje pustili, da je prevzela vladne posle ljudstvu neodgovorna uradniška vlada. Državni predsednik namreč ni pozval voditeljev strank k sestavi nove vlade, ampak je imenoval za ministre same uradnike pod predsedstvom dr. Černy-ja. S to vlado so zadovoljni socialni demokratje in narodni socialisti, ki mislijo, da so s tem odrinili ljudsko stranko od vpliva na vladne posle. Toda to veselje jih bo kmalu minilo, ker so si s tem le za nekaj tednov podaljšali vpliv v vladi, a obdržali ga ne bodo. Češka ljudska stranka stalno narašča, a Slovaška ljudska stranka je pa že prava predstavica slovaškega naroda, saj ima skoro vse poslance, zato se vladno krmilo na Češkoslovaškem ne bo dalo dolgo voditi brez teh strank.

Matteottijevi morileci pred sodiščem. Našim čitateljem je že gotovo znano, kako so 1. 1924. italijanski fašisti umorili socialističnega poslanca Matteottija. Napadli so ga na cesti, ga pobili na tla, nato pa so ga hitro spravili v že pripravljen avtomobil in so ga odpeljali daleč ven ter ga zakopali v gozdu. Ker je bil umor naročen in izvršen od fašistov — fašisti imajo oblast v ro-

— da ima zvezo z vsemi večernimi vlaki. Naj nihče ne zamudi ogledati si to krasno igro!

n Črnuče. Izobraževalno društvo v pripori na svetno nedeljo 28. t. m. ob 3 popoldne v društvenem domu dramo v 5 dejanjih »Pozna pomlad«. — Vstopnina 6, 5, 3 Din. — Igra se ponovi.

n Slovensko katol. izobraževalno društvo na Ježici urizori na cvetno nedeljo ob 3. uri popoldne »Rozo Jelodvorsko«, viteško dramo v petih dejanjih (7 slik). — Vsi najljubšeje vabljeni!

n Dobrova pri Ljubljani. Prosvetno društvo na Dobrovi v pripori na praznik Marijinega Oznanjenja 25. marca popoldne ob 3 v društvenem domu viteško igro »Rozo Jelodvorsko« v 5 dejanjih. V njej se posebno zreali ljubezen in spoštovanje otrok do starih. Društvo si je za to priliko nabavilo nove viteške obleke. Igra se ne bo takoj pojavljala. Bog živi!

Ure za birmo

F. ČUDEN
Prešernova ul. št. 1.

kah — je bila cela preiskava in bo tudi sodna razprava nekaka komedija, ki naj pokaže, da tudi Italijani morilce preganjajo. Dasi je vlada in tudi policija dobro vedela, kje in kdo so pravi morilci, jih niso prijeli. Šele na pritisk mednarodne javnosti so zaprli nekatere visoke uradnike, ki so bili v zvezi z umorom, dočim so prave krivice pustili na svojih mestih. Enaka komedija je razprava, ki se vrši v Chietiju. Zagovornik obtožencev je tajnik fašistovske stranke. Časopisom je prepovedano pisati o podrobnostih razprave. Vsi sodniki in porotniki so pod vplivom fašistov in bodo morali soditi, kakor bodo hoteli fašisti. Zato se izidu razprave ne bomo čudili. Vdova umorjenega poslanca je odpovedala udeležbo pri razpravi, ker ne zaupa sodišču. Izjavila je, da bi onečastila spomin svojega moža, če bi se udeleževala te fašistovske komedije. Morilce bo sodil Bog in zgodovina.

Grški državni predsednik odstopil. Kakor znano, vladajo na Grškem generali. Komaj se eden polasti vlade, že se najde drugi, ki skuje zaroto, vrže vladajočega in se sam vsede za vladno mizo. Sedanji ministrski predsednik Pangalos, ki je tudi na enak način prišel na to mesto, se pa še precej dobro drži. Dasi mu je že pretela nevarnost, da se bo moral lepega dne umakniti drugemu, je pravočasno to zasledil in začelkrat svojemu tekmeču prekrizal načrte. Zato pa je uvedel v državi neznozo diktaturo. Povsod odločuje on sam. Zahrepenel je po mestu predsednika republike in je že skoval nov volivni red. Ker bi gotovo ne mogel čakati, da poteče sedanjemu predsedniku Konduriotisu poslovna doba, ampak ga bi bil najbrž kmalu sam zrinil s predsedniškega mesta, je predsednik sam odstopil. Pri novih volitvah bo gotovo izvoljen Pangalos.

DOBRO BLAGO!

NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlačevine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in drugega perilnega blaga

po izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«.

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela »Union«.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu l. t. d.

Pošljite naročnino!

POLITIČNI
ZAPISKI

p Narodna skupščina je pretekli teden obravnavala proračun. Na vrsti je bil poljedelski proračun, ki je za kmetijstvo naravnost sramotno nizek. Od naših poslancev sta govorila Falež in Brodar ter temeljito s številkami dokazala, kako vlada baš slovensko kmetijstvo popolnoma zanemarija, in to takozvana »seljačka« vlada. Poslanec Brodar je posebno našteval, kako pri nas povodnji delajo vedno večjo škodo, ker se vlada čisto nič ne meni za uravnavo rek in hudournikov, delo, ki ga je s takim uspehom začel deželni zbor kranjski, ko je vladala v njem SLS. — Kljub temu, da ta proračun bje slovenske kmete kot dosedaj še noben, so Radičevci s Pucljem vred navdušeno glasovali za proračun. — Narodna skupščina je dalje obravnavala proračun ministrstva za trgovino in socialno skrbstvo, pri čemer je poslanec dr. Gosar obširno govoril, kako vlada vedno bolj zanemarija socialne dolžnosti, vsled česar socialna beda naravnost nevarno raste.

p Pripravlja se nekaj. V Belgradu je tišina pred viharjem. Skrivnostne toda močne sile trajno delujejo, da se odstrani Pašić z vlade, Radić bi letel za njim. Tiste sile hočejo imeti vladno diktaturo, kjer narodna skupščina nima niti navidezne besede več. Začela se je velika tožba proti Pašićevemu sinu Radetu, ki bo najbrž obsojen kljub temu, da se njegovi številni in močni pokrovitelji trudijo, da bi ga rešili. Z sinom pa bo moral leteti tudi oče. Radić čuti, da če se Pašić ne bo mogel upirati, da se bo mogel tem manj on sam, zato se v zadnjem času trdno oklepa Pašića, da bi bolj trdno stal. Pašić pa tudi misli, da bosta oba skupaj močnejša — zato sta postala prijatelja — v sili še konj muhe žre. Čudne zgodbe so pred nami.

p Radičevcem teče voda v grlo. Na Hrvaškem na vseh koncih in krajih ljudje zapuščajo Radičevo stranko! Splošno pravijo Hrvati sledeče: »Sebi je pomagal; šel je iz aresta na ministrski prestol. A ljudstvu ni znal pomagati! Davki so pod Radičevo vlado vsak dan hujši. Draginja raste! Kar pa kmet in obrtnik prodajata, pa v ceni pada. Vojaštva, žandarjev in financarjev nič ni manj kot poprej! Pod Radičem je isti h — č kot pod Pribičevićem! Radičevi poslanci, advokati in drugi agitatorji so dobili komando, da morajo od vasi do vasi ljudi nagovarjati, naj ne zapustijo Radiča! V nedeljo, dne 14. marca so radičevci priredili 42 shodov! A vse skupaj nič ne izda. Hrvati zapuščajo Radičevo barko, ker iz njegove torbe dosedaj ni prišlo še nič dobrega — — Gospod Prepeluh bo še naprej hvalil Radiča.

d F. MERŠOL NASL., založnik ženskih ročnih del, je sedaj: Wolfova ulica št. 5. — Glej inserat!

Ramgarn za moške obleke

se dobro kupi

R. MIKLAUC, »PRI ŠKOFU«. LJUBLJANA

PO DOMOVINI

SV. KRIZ PRI KOSTANJEVICI.

Par popravkov našega poročila v št. 10 »Domoljuba«. Meslo dobrih proračunov naj se bere: »Običaj račun za l. 1925«. Ne dolgo tega so bili v Sloveniji in tudi v »Domoljubu« podatki članov ljubljanske in mariborske školiše, namreč članov, oziroma naročnikov knjig »Mohorjeve družbe«. Tako je nadalje dopis razumljiv. Letos je pač pri nas nekaj več naročnikov Mohorjevih knjig kakor lanske leto, vključno pa vendar še vse premalo za tako veliko kupnjo. Glede dobrih knjig bi bilo vsekakor umestno večje zanimanje. — Umrl je v Topolovi dragi (Stojanski vrh) 8. t. m. Jože Sršen. N. p. v m!

MOTNIK.

(Pravica je zmagala.)

Naši Žerjavci so brijtni in za blagor obine vneti, ali vsaj imajo se za take. Dokaz: V sobi g. Karola Novaka smo imeli župana, kakor ga pri nas še ni bilo in bi bil vsaki občini v čast in korist, saj je bil delavec, ročen, vreden in vsled svojega obsežnega znanja zelo sposoben. Prijazen, vsem je imel srce slasti za reče. Vedno je nosil s seboj Stampiljo, da je lahko vsakomur takoj postregel. Nekdo je vzel kramp in lopato ter kar sam popravil občinsko pot čez Strmice. Po šloveski sodbi bi ne mogel imeti nasprotnika. Toda g. Novak je bil naš moč, zato so mu Žerjavci lani čv volitvah napravili sodniško preiskavo, češ da je slobodil svoj vpliv pri agitaciji v korist naše stranke, in na ulicah okraj, glavarija je moral 4. julija pr. l. županske posle izročiti gerentu g. Fr. Reberniku. Liberalci se niso dolgo veselili zmagace. Kajti g. Novak se je pritožil na stol sedmorice, ki je dne 10. marca t. l. razsodil, da take postavbe, ki bi jo bil g. Novak prekršil, pri nepristranskem najvišjem sodišču ne poznajo. Stol sedmorice je g. Novaka oprostil vsake krivde. S tem je zadoščeno italijeni pravici. Liberalci so pa tudi to pot pokazali, da so sicer mojstri v fastikrapi in ovačstvu, drugače pa ni nič z njimi. Vsa kraljevna demokratska organizacija ni znala isposlovati, kar bi bil g. Novak izraze dosegel, da bi namreč občina imela danes od velikega župana potrjen letošnji proračun in bi smela pobirati občinske naklade na obojne piate. Letos so se zavzeli, da bodo do 1. julija popravili občinsko hišo za stanovanje orožnikov, kar bo stalo nad desetisoč dinarjev, pokrila pa še ni nikakega. Sredi svedca je namreč veliki župan zavrnul pravilno sestavljen proračun, treja je sestaviti drugega, a bo prej prišel mesec maj, preden bo vsaj proračun obhvalil vsa postavna pot in bo smela občina pobirati kakle doklade. Koliko mesecev je ta občina izgubljenih, a vendar ni vino zato nič cenejše. Občinska blaginja bo oškodovana za težke tisočake, ker doklade se sme pobirati od dneva, ko je potrjen proračun. Po čigavi krivdi? Ko bi bil g. Novak župan, bi teh in še drugih težko ne bilo. Polena znajo naši Žerjavci pod noge metati, korist občine pa jim ni mar.

ST. VID NAD LJUBLJANO.

Se enkrat same številke.

Hranilnica in posojilnica: Denarni promet (prejemki in izdatki) v prvih dveh mesecih t. l. Din 1.521.765.—. Hranilnih vlog vplačanih Din 470.300.—, izplačanih pa Din 186.836.—, posojil izplačanih Din 123.883.—, vrnjenih Din 125.898.—, stanje vseh hranilnih vlog znaša Din 4.000.008.—. — Družba sv. Mohorja: Število udov je porastlo od 312 lanskega leta na 430, ali v odstotkih: lanske leto 6-3%, letos 8-6%. Zavoda sv. Stanislava ne štejemo. Po posameznih vaseh se udje razdelje tako: (v oklepaju število udov lanskega leta) Zgornja Slika 85 (34), St. Vid 66 (45), Izavod sv. Stanislava 76 (65), Dravlje 56 (51), Vižmarje 40 (34), Koseze 25 (21), Glinica 16 (8), Poljane 15 (11), Zapuže 15 (9), Medno 13 (12), Podutik 13 (10), Stanečiče 13 (12), Podgora 13 (12), Dolnice 12 (11), Brod 11 (10), Guncije 11 (11), Pričan 8 (6), Kamna Gorica 7 (2), Dvor 6 (6), Toško čelo 3 (2), Irlata 2 (2). Računsko nalogo, koliko knjig bo prišlo na vsakih 100 prebivalcev in na vsakih 10 hiš v posameznih vaseh, naj vsakdo

sam napravi na podlagi številke, ki jih je prinesel predzadnji »Domoljub« o naročnikih Domoljuba; nam urednik ne da prositora. — Proračun občine St. Vid za l. 1926: Dohodki: Občinski lov Din 9000.—, doklade na vino, pivo in žganje Din 58.000.—, takse in globe Din 3900.—, občinske doklade na neposredne davke Din 21.812.—; vsi dohodki so predvideni na Din 132.712.—; za isto vsoto veliki so predvideni stroški in sicer: plače in nagrade Din 25.800.—, pisarniške potrebitine Din 2000.—, za ljudsko šolo Din 63.031-50, za obrtno šolo Din 6500.—, za ubožce Din 20.000, za popravo občinskih potov Din 5000.—, za gradje živinorejem Din 1000.—, podpore ubožnim učencem Din 1000.—, za občinsko hišo, katero se namerava zgraditi Din 8380-50. — Na izrečno zahtevo občinskih odbornikov, kam in kako se uporablja ogromni prispevek davkoplačevalcev za šolo, je bivši gerent dal sledeča pojasnila: stroški pri šoli za leto 1926 so: vzdrževanje šolskega posloja Din 8900.—, kurjava in razsvetljava Din 33.000.—, barvanje oken Din 4000.—, ženska ročna dela Din 4000.—, šolski vrt Din 2000.—, restavracija Din 1000.—, šolski sluga Din 8000.—, knjižnica, tiskovine, gobe, črnilo in razna učila Din 9400.—, razno Din 2300.—. Dohodki so pa samo ti-le: trava na šolskem vrtu Din 600.—, in staniarine Din 1100.—, vsa ostala primanjilja od 300.000 kron plačajo pa davkoplačevalci. Staniarine znaša samo Din 1100.—, in vendar je v šoli poleg radučitelja in sluga še nekaj učiteljev in učiteljic, ki imajo celo lastno kuhinjo, in pa školni sokolski teater. Vsi ti se dosedaj še niso izkazali, da bi bili le en dinar plačali za premož, elektriko, drva in drugo. Prosimo gospoda župana, da je v tem pogledu kar najbolj pozoren.

POLICA.

(Razno.)

V rešo župnijo ne zahaja roben protiverski list. Beremo že od nekdanjaj rajčaje »Domoljuba«, ki ga prihaja v rešo župnjo razmeroma največ izmed župnij v šmarnski škofiji. Ta nam je vedilo posebno v politiki. In zdaj se spominja v Ljubljani nas in pošiljajo cele kupe Žerjavove »Domovine«, edini pravi evangelijski. Pa če ima Žerjav nas za tako zabite, da se bomo kar oklenili njegovega evangelijskega, se presneto moti. Mar mislite, da re vemo, kdo je kriv vsa našega gospodarskega in drugega gorja, ki nas duši in mori? Mislite, da ne vemo, kdo je glasoval za centralizem in ga še zdaj hvali? Liberalni evangelijski, nazaj! — Igra »Repeštev« je naš »Orel« dobro igral, le žal, da kakor skoraj vedno, tudi sedaj pri bolj pičli udeležbi, kar ni hvalno za nas. Lepa igra blazi in izobrazuje igralce in gledalce. Drugod napolnijo velike dvorane. Pičla udeležba je znamenje majhne izobrazbe. — Ustanovilo se je gasilno društvo, ki je baje samo podružnica grosupeljakega gasilnega društva, kar večina ne odobrava. Ustanovitev pozdravljamo; le žal, da se ni izvršila še prej, ko so imeli ljudje več denarja, ne pa šele sedaj v tej veliki denarni stiski. Tako društvo je potrebno in tudi koristno, če vrši svojo nalogo. Žal, da so le mnoga gasilna društva obenem tudi pivska, veseliska in plesalska društva, kar je vse graje vredno. Kako bo pri nas, bomo videli. Tudi na dom se baje že misli. Zdi se, da je ta misel prezgodnja. Najprej brizgalna, ki se lahko brani v kakem primernem prostoru, čez leta

pa, če bodo stotisoči, pa primeren dom. Nekateri dvonijo nad obstojem društva in ne pristopajo vanj, češ, da je nekaj nepravilnih zraven.

IZ MOZIRJA (OKOLICA).

Tukaj se bo vršilo za gornjegrajski okraj licencovanje in premira je bilov in to: dne 26. marca 1926 na Ljubnem za občine: Ljubno, Gornji grad, Nova-Stitla, Luče, Solčava ter Brnca; dne 27. marca 1926 pa v Mozirju za občine: trg Mozirje, Mozirje okolica, Rečica, Kokarje in del občine Brnca, kar pripada v župnijo Šmartno. — Pričetek vselej ob 9. uri predpoldne. — Dne 27. marca 1926 ob 2. uri popoldne bo pa tudi v Mozirju razstava plemenske živine in to za iste občine kot roprej za licencovanje b'kov predpoldne v Mozirju, in za kateri razstavi se bo upoštevalo živino samo »Marijadvorske« pasme iz starosti od 6 mesecev naprej.

PODTEBOR PRI STRUGAH.

(Smrtna kosa.)

Umrla je 25. februarja Marija Epik, rojena Pagelj iz Kukovega, doma iz občine Struge iz znane dobre hiše Goriške. Pekojna Mica je bila dobra gospodinja, poročena šele samo devet mesecev. Ob porodu novorojenega otroka je pa mornja, ona dati svoje življenje. Ko je bila še dekle je bila vpisana v dekliško šolo, družbo ter je bila vse čas zgledno dekle. Bila pa je rajna Mica, čeprav še mlada, dobrega in usmiljenega srca do ubožnih ljudi, vedno je rada dala ubožnim, če jo je kdo kaj poprosil. Usmemo, da za svoja dobra dela še uživa plačilo pri Bogu. Počivaj v miru, predobro sreč!

KRANJ.

(Pasijon.)

Ema izmed najbivahnejših in najplodovitejših sezon, kar jih je prečeval naš dramatični odsek, je brez dvoma letošnja. Ze zgodaj v jeseni je prišlo popolnoma novo, mladostno navdušenje v odsek, ki se je stopnjevalo vedno bolj in doseglo vršek proti koncu sezone z vpriseritvijo pretresljivega »Pasijona«, trpljenja našega Odrašenika. Koliko truda in moči v je pri tem porabilo, to ve samo g. režiser, ki pa vse svoje izzivanje in napore trdovratno prikriva in molči, in bodi povedano, trud ni bilastonj. Igralci so rešili svoje vloge nad vse tašno in sicer tako, kot je primerno samo tej, najbivahnejši tragediji. Duh svetosti in naspornost strasnega fanatizma lastnejev je vel skorzi vsi igr, a nikakega rokovanja. Pasijon se je ponovil na praznik sv. Jožefa ob 5 popoldne za bližnje okolice, ki imajo za obisk najlepšo priliko po končni slovesnosti na Hujah. Zadaj pa se igra na Tiho nedeljo 21. marca ob 4 popoldne. Kdor še ni videl Kristusovega trpljenja, naj pride pogledat. Vstopnice so v predprodnji v iliriji.

NAKLO.

(Prosvetno delo.)

Naklanci se vedno bolj oživljajo in napredujejo, bodisi v gospodarskem ali društvenem življenju. Politični boji se skoro popolnoma potihnili. V gospodarskem oziru so napredovali v tem, da se dobili električno napeljava in 20 km oddaljene elektrarne Završnice. Se bolj bi bilo pa vredno omeniti njihovo društveno življenje, ki ima svoje središče v stari hiši, kjer je zbirališče Kat. prosvetnega društva, naklanskega Orla in pavskega društva. Nekdanja šolska soba jim služi za gledališko dvorano. Najhja je in skromna, da komaj ustreza svojim namenom. Zato je pa tem večje in vstrajnejše delo, ki se vrši v njej. A pravilo je: Iz malega raste veliko! To idejo še dolgo goje Naklanci in želimo, da se uresniči. Vključ svojih tesnobi pa ima le eno prednost, kakor malo dvoran v Sloveniji, in ta je, da je pri vsaki najmanjši prireditvi nabito polna občinstva. Tu imajo Naklanci in okolikani dosti paze za uspeh in oči, obilo razvedrila, pouka in zabave. V tej simski sezoni so se odigrate tele predstave: dne 13 in 22. novembra so priredili gasilci predstavi »Gasilca kotem samca« in »Gasilca Anke«. Na Sv. treh kraljev dan in nedeljo potem je priredil dramatični odsek Kat. prosv. društva igr »Mlinar in njegova hči«, katere izlošni konec jo bil vrok maršikate solze v oči in na licih rahločutnih gledal. 7. in 14. februarja so bile tri burke: »Mejac«, »Vse našec« in »Damoklejev meč«. Tani burkam se je občinstvo do dobrega in is srca namenjalo. Predvsem pa obrača pozornost nace Naklanski prvi zbor, obstoječ iz kakih 60

Klobuk brezplačno

Dobi 10. dama ako kupi novega v modnem salonu E. DJUKANOVIČ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27 (poleg hotela Tratinik) —
Brezplačno so dobile klobuki: Amalija Ankon, Sava, T. Grošelj, Poljanca cesta, Milica prof. Ravnikova, Veljavrh, Sv. Petra cesti.

pevec in pevk pod vodstvom domačega g. kaplana Vavpotiča. Komaj dobro leto obstoja, pa je že veliko napredoval. Takoj pri prvem nastopu smo bili poslušali naravnost presenečeni nad tako lepim uspehom. V vseh svetih je zapel pevski zbor na pokopališču nagrobnici: »Vigred se povrne« in »Blagor muc. Skoro ga ni bilo, da mu ne bi rosilo oko pri teh trenutkih. Še stari ljudje ne pmonijo tako veličastne nagrobnice. Ni torej treba hoditi Naklanecem in okoličanom v Ljubljano v gledališče gledat opere in drame, ker imajo v neposredni bližini obojega dovolj na razpolago. — Želeč vam dragi Naklanec in Strahinjec najlepšega uspeha na polju glasbe in izobrazbe, vas pozdravlja redni obiskovalec vaših predstav — F. J.

PLANINSKA GORA.

(Cerkveni shod.)

Na Planinski gori bo velikonočni ponedeljek ob 10 prvi letonji romarski shod. Pot bo presta, da boste lahko videli jugoslovanski romarji zopet enkrat po daljši dobi ljubljensko deželo. — Popravljati bomo letos cerkevno streho. Delali bomo zanj po božo in Marijino pomoč, pa tudi na pomoč vas romarjev. Kar smo imeli, smo porabili za nov stolp, ki je veljal 100.000 kron. V stolpu je sedaj le mali zvon, pa še ta ni domač; pomagat je prišel, dokler ne pridejo njegovi tovariši. Kdaj pridejo, koliko jih bo, ali bodo dosti močan glas imeli, da bodo oznanjali Marijino slavo daleč naokoli, dvema državama, ali so že na poti, dosedaj še ni prišlo poročila. Ako streho tako pustimo, vam bo teklo na glavo.

BISCE PRI DOMŽALAH.

(Naše ceste.)

Pri nas se sedaj po ukazu višje oblasti prav pridno posipajo potrebne obinske ceste, ki že dalj časa niso dobile gramoza. Ceste so bile tako obrabljene, da so v nekaterih krajih vedno stale luže na njih. Obenem smo tudi popravili javno pešpot, katere drži iz Biše na Pešato, deloma jo ozko 30 cm širine posuli z dopustnim drobnim peskom. Nekateri, ki niso nič prizadeti, pa so začeli hujskati one posestnike, ker se po njih parcelah vije ta javna pot, češ, da nameravamo graditi glavno občinsko cesto, oziroma okrajno. To ni resnica. Mi smo jo popravili le zato, ker je imenovana pot v zimskih, oziroma tudi v letnih deževnih dneh jako mlakuzasta, tako da smo primorani hoditi po travi in brskati krče. Torej to na znanje onim posestnikom, kateri ste prizadeti, da vam to ni nobena škoda, pač pa v korist. — Frane Mršun in drugi.

BOHINJSKA BISTRICA.

(Orliška akademija.)

Na Marijin praznik 25. marca bo tukajšnji orliški krožek priredil svoje prve televadno akademijo. Na sporedu so pestre televadne točke Orlic, petje, deklamacije in govor. Prijatelje orliške organizacije v Bohinju prosí odbor, da v obilnem številu pridejo na to naše prve večje televadno prireditve.

KRAJEM PRI TRZICU.

Pri zadnji obitinski seji se je soglasno sklenilo, da se naprosi veliki župan za uradno revizijo, ker so uradne knjige pod bivšim gerentstvom skoraj vse potrebne uradnega popravka, posebej one o izdaji delavskih knjižic in domovnic. O poslovanju in delovanju gerentstva poročamo drugič. Pripomniti je pa, da se je zelo začelo kladiti med gerentom in gerentskim svetom. Mi ga pomilujemo, ker se je preveč naselil raznim zagajanjem in se njim prepustil, da so ga politično izrabili, za kar bo le on odgovoren. Sicer je ena šola več in tisto poželjenje po županskem stolcu se bo gotovo poleglo.

IZ SELSKE DOLINE.

Smrtna kosa.

6. t. m. je nenadoma zadela kap Čemašarjevega očeta, najstarejšega vaščana na Rudnem. Bil je star 82 let. Na vpitje otrok, ki se ga zapazili, sta

IZOBRAZBI

Pomenki.

I.

Jernej: Pa še to mi povej, Joža, zakaj so bili škof v »Domoljubu« tako hudi na »Domovino«? Jaz sem jo tudi dobil, prebral sem jo, pa šest resnic nič ne taje, pa čez božje zapovedi tudi ne zabavljajo.

Joža: Jernej, saj to je tisto, kar je pri »Domovini« najgrš in najbolj nevarno. Tisti, ki Ti v obraz lepo govori, za Tvojim hrbtom Ti pa hišo zažge, je veliko bolj hudoben in nevaren kot tisti, ki že naprej vpije po vasi, da Ti bo hišo zažgal. Tega se boš vedel varovati, onega pa ne. Kar naenkrat se Ti posveti rdeč petelin na strehi, pa še ne boš vedel, odkod.

Jernej: To je res! »Domovinar« se še hvali, da je hudo za vero vneta in da jo brani pred duhovniki.

Joža: Prav tako kot vsi brezverci in verski sovražniki. Kadar so najhujše napadali vero, so se najbolj sklicevali na sve-

prihiteci dve ženski in sta ga odnesli v hišo, ter poklicali domače. V nezvesti je ležal še štiri dni. Pretečeno leto se je ob roki svoje vnukinje Minke udeležil slovesnosti na Ralitovu. Bil je najstarejši izmed zbranih. Gotovo dr. Krekova koč ne bo vsak dan videla tako starega turista, ki bi prihitel od tako daleč. Ljudje, posebno se meščani so se zelo zanimali zanj. Njegov pogreb je pričal, da je bil pokojnik res priljubljen. Bil je vnet pristav SLS in zvest bralec »Domoljubca. Blag mu spomin.

ST. JERNEJ.

Ze par nedelj v postu je bil napovedan od strani občine kakšen ogled, in sicer med popoldansko službo božjo. Prej tega ni bilo. Na to opozarjamo g. župana. Ljudje bi šli radi poslušati postne pridige, pa so zadirani. Torej!

DRAVLJE.

V soboto, 13. t. m. je tukajšnje prosvetno društvo priredilo lepo in poučno zdravstveno predavanje. Prišel je predavatelj iz higijskega zavoda. Ljudstvo je s svojo mnogobrojno udeležbo pokazalo, da zna ceniti svoj najdražji zaklad. Predavatelj g. zdravnik dr. Ivo Pirc je znal v prav poljudni obliki razložiti nalezljive bolezni, slasti pegasti legar in nam v lepem filmu predstavil njegov nastanek, razvoj; pokazal nam je, kako se ga ohvarujemo in ozdravimo. Ker je videl veliko zanimanje za predavanje, nas bo zopet v kratkem obiskal s kino-aparatom ter nam opisal strašnega črva, jetiko, ki izpodreja človeško družbo.

V nedeljo, 14. t. m. smo se poslavljali od naših fantov, ki so odhajali k vojakom. Prosvetno društvo in orlovski odsek sta priredila lepo domačo poslovitve v društvenih prostorih. Petje in tamburanje ter poslovitve govori so dali večer prav lep in skoro ginaljiv znanec.

Na praznik Marijinega Oznanjenja se bomo tudi pri nas spomnili velikega dela slovenske matere, tudi mi se bomo pridružili vsi slovenski mladini, ki bo proslavila zasluge slovenske matere za vero in dom. Pridružili se bomo šentvriškim društvom in skupno bomo obhajali na praznik nebeške Matere praznik trpeče slovenske matere.

Prosvetno društvo stanovitno dela v mirnem in tihem delu. Takoj po veliki noči bo vprizorilo ginaljivo in v srce segojočo žalostno igrano iz časov po svetovni vojni.

d Rogaška Slatina, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekt!

to pismo. Martin Luter, ki je pol Evrope odtrgal od prave vere, je najbolj trdil, da brani vero pred papeži in škofi. Konec je pa bil, da je sam zavrgel več kot pol Kristusovih nauk, skoro vse zakramente in danes protestantje že sploh več ne verujejo, da je bil Kristus Bog. Tako danes slovenski liberalci. Vprašaj za tistimi, ki pišejo v »Jutro« pa »Dmovino«, če kaj verujejo, pogledj, kako kaj v cerkev hodijo, kako zakramente prejemajo, pogledj jih nekatere, kako žive — pa boš koj videl, kako ti ljudje vero branijo, kot bi volk ovce branil pred pastirji.

Jernej: Slišim, da nekateri ljubljanski liberalci še otrok ne dajo več krščeovati.

Joža: Saj tudi ni čuda. Kdor dan za dnem bere »Jutro«, in teden za tednom »Domovino«, mora polagoma izgubiti vero. In če v hiši, kjer se bere brezversko časopisje, oče vsled starih navad še vero ohrani — sin je navadno nima nič več, prav gotovo se pa čisto brezversko vzgajajo otroci teh sinov. Malo, malo je izjem. Le pomisli! Če »Jutro« in »Domovinar« vedno slikata duhovnika danes kot požrešneža, jutri kot skopuha, potem kot nečistnika, nato zopet kot propalico, ki ljudstvo samo izmozgava — ali more človek, ki redno to bere, sploh še dobro misliti o duhovnikih? Ali more z veseljem poslušati božjo besedo, ki jo duhovnik oznanja, ali se mu more iz srca izpovedati svojih grehov, ali se mu ne bo vse zastudilo, kar duhovnik govori ali naredi, četudi je božja beseda ali zakrament?

Jernej: To imaš prav: človeka, ki ga ne spoštujem, ki ga ne maram in sovražim, ne bom poslušal, ne ubogal. To je vedno in povsod tako.

Joža: Saj prav to pa hočejo ti časopisi doseči. Kristusov nauk hočejo ljudem pristiditi s tem, da pristidijo tiste, ki ga oznanjajo.

Ali če Ti ti časopisi vse opljujejo, kar je svetega: svetnike, misijone, duhovne vaje, cerkvene družbe in obrede, celo sve-te zakramente, se iz tistega norčujejo, ki vse to veruje, povej mi potem, ali more tak človek, ki vsak dan to bere in posluša, vero ohraniti? Zato ni nič čudnega, da sinovi in hčere po družinah, kjer se taki časopisi že več let bero, največkrat nimajo nič več vere, če jih ni Bog prav posebej varoval.

In če »Jutro« po svojih listkih in inse-ratih neprestano opisuje, hvali in navaja na zakonolomstvo, včasih prikrito, včasih naravnost, potem si misli, kakšno družinsko in zakonsko življenje mora biti med tistimi, ki se ravna po teh »Jutrovih« naukih.

Da bodete zadovoljni z res dobrimi

vrvarskimi izdelki

zato je treba naročiti tako blago le pri

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

ali podružnicah v Mariboru, Vrbovski 20 ter Kamniku, Šulce 4.

Priporočamo

Kollinsko cikorijo

Jernej: Imaš prav Joža. Škof bi zamenjati svojo nadpastirsko dolžnost, če nas vernikov ne bi opozorili na to dušno nevarnost.

Joža: Božja zapoved nam prepoveduje hoditi v bližnjo priločnost, ki zavaja v greh. Eden najhujših in največjih grehov pa je izguba vere. V družini, kjer se redno bere »Domovina« ali »Jutro«, gotovo polagoma izgine vera, versko življenje, molitev itd. Zato je ne samo cerkvena, temveč tudi božja zapoved, da ne smemo brati protiverskih časopisov. Da spada med protiverske časopise pri nas še prav posebno »Domovina«, to je že iz njenega pisanja vsakomur razvidno in to so povedali tudi škof, ki imajo pravico in dolžnost odločati o tem, kaj je protiverskega.

Jernej: Lepo zahvalim, Joža, da si mi vse to tako jasno razložil. Saj sem že zadaj »Domovino« nazaj poslal, sedaj je pa niti sprejel ne bom od pismonoše. Kar v torbi naj jo pusti.

V letalu čez Atlantsko morje.

Spomnimo se še, ko smo pisali predanskim, da je letela nemška zračna ladja ZR III. iz Evrope v Ameriko, od 12. do 15. oktobra. Doslej je razen nje prišla čez Atlantski ocean tudi že neka angleška zračna ladja, in sicer tja in nazaj. Z aeroplanom so pa preleteli to veliko morje doslej štirikrat. Zadnji, ki se mu je to posrečilo, je bil španski letavec Franco, ki je v spremstvu tovariša Alda letel čez morje v drugi polovici letošnjega januarja. Odpotoval je iz španskega pristanišča Palos in je letel od tod proti jugu do Kanarskih otokov. Ponovil je torej v začetku pot, po kateri je šel svoj čas v Ameriko Kristof Kolumb. Od Kanarskih otokov pa ni šel naravnost proti zahodu v Ameriko, ker je tam morje preširoko, temveč ob afriški obali proti jugu, do Kapverdskih otokov. Pot od Palosa do Kanarskih otokov je bila dolga 1315 km, od tam do Kapverdskih otokov pa 1560 km. Sedaj je pa prišel glavni del, 2870 km dolga pot čez odprti Atlantski ocean do brazilskega mesta Pernambuko. Samo 300 km od brazilske obale je še majhen otoček, Fernando Noronha (izgovori: noronja). In ravno ta otoček je letavcu prav prišel, ker je moral tam pristati. Nato je letel v Pernambuko in dalje ob brazilski obali naprej do glavnega brazilskega mesta Rio de Janeiro. Od tam gre do glavnega mesta republike Argentine, do Buenos Aires. Aparat ali letalo, ki se vozi z njim, je bil zgrajen v Italiji, po načrtih nemškega inženirja Dornier. Na isti način sta bili zgrajeni tudi letali, ki ju je imel s seboj Amundsen pri svojem poletu proti severnemu tečaju. Francovo letalo je hidroplan; tako imenujemo letala, ki lahko pristanejo tudi na vodi in se z voze dvignejo. Ima dva motorja angleškega dela, vsak motor ima 450 konjskih sil.

Iz Buenos Aires misli leteti Franco čez gorovje Aude in ob zahodni obali Amerike proti severu. To se mu pa ne bo posrečilo, ker so gorski vetrovi prehudi in mu bodo vrgli aparat nazaj.

Učenca za kovaško obrt, poštenih staršev, sprejemem takoj. Starost 15—16 let. Hrana in stan. v hiši. Starejša tvrdka za izdelov. Vozov Jernej PIRNAT, kovač, Jarše, p. Domžale.

Anglija se vrača.

Dočim pri nas napreduje boj proti katoliški cerkvi in agitacija za prestop v pravoslavje, se angleški protestanti vračajo v naročje rimsko-katoliške cerkve. Zlasti med duhovniki različnih angleških protestantskih cerkva je veliko gibanje za prestop v katoliško cerkev.

Angleški protestantski škofje skušajo s silo preprečiti razširjanje katoličanstva in izdajajo zlasti svojim duhovnikom stroge tozadevne prepovedi. Toda zadnji čas poročajo, da se je 10 dekanij v škofiji Birmingham uprlo škofu Barnes. Duhovniki so na dekanijški konferencah izjavili, da ne bodo več ubogali svojega škofa, ker noče dovoliti hranitev »Najsvetejšega«¹ v altarijih, ker noče posvečevati bogoslovcev, ki so prijazni katoliški cerkvi. Duhovniki so tudi zagrozili, da škofu ne bodo dajali več nobenih prispevkov za vzdrževanje škofije. Ker je s tem velik del duhovščine proti škofu in škofija brez sredstev, se bo škof moral udati. Za cerkvene razmere v Angliji je ta dogodek vsekako zelo značilen.

¹ Ker ti duhovniki niso pravilno posvečeni, je itak njihova hostija le neizpremenjen kruh.

Franjo Neubauer:

Oznanenje.

I.

*Devica revna moli,
vse tiho je okoli.*

*Nihče ljubečih besedi
Devici tej ne govori.*

*In vendar, — čuj pozdrave
kot z nebesne višave:*

*»Češčena, Bog je sam s Teboj!
Prikazni moje se ne boj!*

*Devica boš spočela
in zemlja bo vesela!*

*»Kako: Saj móža ne poznam!
»Tako odločil Bog je sam!*

*Pri njem je vse mogoče
in sveto je, kar hoče.*

*»Gospodova sem dekla jaz
in svet mi je Njegov ukaz.«*

Tvrdka F. in I. Goričar LJUBLJANA,
Sv. Petra c. 29

priporoča za veliko noč raznovrstne narejene obleke za ženske, otroke, deklice in dečke; ženske in otr. bele, barvaste, klotaste in listrate predpasnike; najmoder. bluze, kombineže, spod. klotasta in bela krila; moške bele in pisane srajce, navadne in fine, spod. hlače; veliko izbiri kravati in ovratnikov, nogavic, žep. robcev, vezene in čipk kakor tudi potrebščin za krojače in šivilje itd., vse po tako nizkih cenah, kot ne dobite nikjer drugje. Priditel! Prepričajte se! Izplačala se vam bo pot!

*In Božji sel v višine
neboške spet izgine.*

II.

*Tiha, plašna si Devica
beli svoj skriváda čar,
vse do angelskega klica
svetu ni Te bilo mar.
Angelovo pozdravilo
svetu kras je Tvoj odkrilo.
Tvoja čistost poletela
v svet je, golobica bela.
Koder njenih kril svetloba
v dan prisije ali v noč,
črna se umakne zloba,
ptic — ujed omaga moč...*

*Glej, srce se moje skriva,
tiš golobček in plašan,
ne počiva, vedno sniva
san težak in nemiran,
in boječe mi trepeče,
da ne vzame svet mu sreče.
Pošlji na življenja pot
angela mi, o Marija,
da me skrije pod perot,
ko me išče hudobija.
Ko pa zmaga bo dobljena
in v pokoja pridem kraj,
z angelom Ti bom: »Češčena«
klical srečen vekomaj!*

Gospodarske knjige.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk za praktične sadjarje. Pojasnjena s 24 barvanimi prilogami in 92 slikami. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Ta bogato ilustrirana knjiga je namenjena sadjarjem in začetnikom, ki streme po navredku in iščejo praktičnih navodil in pojasnil v najvažnejših sadjarskih vprašanjih. Knjiga ima znizano ceno in velja vezana kljub bogati vsebini in umetniškimi tabelami samo Din 80.—.

Breskev in marelica. Navodilo kako ju vzgajamo in oskrbujemo. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 10 dinarjev. Malokateri naših sadjarjev zna gojiti in pravilno ravnati z breskvijo in marelicami, ki rodita izmed vseh naših sadnih plemen najplemenitejši sad.

Domači vrt. Z mnogimi podobami. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Prekrasna knjiga, ki obsega praktičen navod, kako naj domači vrt uredimo, obdelujemo in krasimo, bo dobrodošla vsem tistim številnim ljubiteljem vrtnarstva po kmetih in po mestih, ki so komaj čakali tovrstne knjige. Knjiga obsega poleg slik med besedilom tudi mnogo umetniških tabel v naravnih barvah in velja samo Din 33.— broš., vezana pa Din 40.—.

Varčna gospodinja pere samo z milom
»Gazela«

Stara, strokovno izkušena, solidna tvrdka

Vas bode postregla vedno dobro in vestno, kadar rabite blago za moške ali ženske obleke, ker ima zveze s prvimi in najboljšimi tovarnami. Prodaja v lastnih prostorih in gleda edinole na velik promet. Torej kadar kupujete in pridete v Ljubljano ali naročite po pošti, obrnite se naravnost na občeznano tvrdko

R. MIKLAUC „PRI ŠKOFU“ v LJUBLJANI

kjer bode, ako še niste, sigurno postali stalen naročnik in odjemalec. V zalogi je le prvovrstno blago, bogata izbira, po najnižjih konkurenčnih cenah in prijazna postrežba.

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

Donal je pregovarjal in silil Nodlago, naj zapleše z njim irski reel, kar je zelo vznemljilo njegovo bodočo nevesto, ki otroka ni gledala posebno prijazno in je že bila napol sklenila, da bo v tistem trenutku, ko ona postane gospodinja na glenanaarskem posestvu, morala sirota in najdenka iz hiše, da si kje drugod poišče strehe. Toda otrokove dobre volje ni motila nobena senca. Nodlag je bila sedaj že popolnoma ozdravela od bolezni in je plesala in plesala z Donalom in Owenom in z Jerryjem. Stari ljudje so zmajevali z glavami in govorili, da so jo vile prinesle in pustile tukaj ter da v tej stvari ni vse tako kakor bi moralo biti.

Slednjič je odbilo dvanajst na starinski kuhinjski uri, ki se je dedovala v družini od roda do roda, in sredi nočne gostije je slovesno nastal post. Nekateri fantje, od pijače malo razgreti, so se hoteli veseliti do jutra in so to opravičevali s starim verzom:

Tridentiski cerkveni očetje naj dolgo žive,
ker so nam meso zabranili, pijače pa ne.

Toda starejši so bili neizprosni. To je bil dan pepeljenja in ponižanja, prvi dan pokore in v taki važni, slovesni stvari so se morali vsi pokoriti cerkvenim zapovedim. Tako se je razšla v mesečini marčeve noči ta velika množica z mnogimi voščili poročencema, ki sta to slovesno noč začela skupaj nositi breme življenja.

Ko so izpili marsikatero kupico na pot in se začeli poslavljati, je ženin Burke zašepetal Donalu:

»Priži si pipo in nas malo spremi!«

Donal ga je ubogal. On in Burke sta bila vedno dobra prijatelja, še preden sta stopila v sorodstvo. Vozove s sorodnicami sta poslala naprej in počasi kadeč šla po okorelem snegu.

»Še dosti dobro smo se imeli nocoj,« je začel Donal, ki se ni hotel preveč bahati z njihovo razsipno gostoljubnostjo.

»Lepše bi ne moglo biti,« je odgovoril Burke. »Naša svatovščina je res presegla vse druge v župniji. Sel je dalje in molče kadil.

»Upam, da boš lepo ravnal z Joano,« je nadejal Donal. »Ne baham se, ampak v vsej deželi ga ni boljšega dekleta in pridnejše gospodinjice.«

»Ali mi ne zaupaš,« ga je vprašal tovariš, malo razžaljen.

»Ah, zlomka, kaj bi ti ne zaupal? Toda mi smo Joano radi imeli in jo bomo pogrešali.«

Burke je zopet obmolknil.

»Ti bi mi rad nekaj povedal,« ga je nagovoril Donal. »Ali ti morda ni kaj prav, dota ali kaj drugega.« Spremljevalec ga je krepko sunil.

»Toda nekaj mi imaš povedati,« je zavpil Donal. »Na dan z besedo, mož! Česa se bojiš?«

»Ne bojim se zase,« je odgovoril Burke, »temveč za vas.«

Tedaj se je nenadoma obrnil in ostro vprašal:

»Kako je to dekle, ki ga imate v hiši?«

»Dekle? Katero dekle? Pri nas sta samo Norry in Peggy!«

»Ne mislim teh. Tdve vsi poznamo. Toda kdo je tisto dekletce, ki si z njo plesal nocoj?«

»Plesal sem z marsikatero,« je dejal Donal oprezno. »S tvojimi sestrami in s tvojo sestrnico Kato Heaphy in z Lucijo Kelly in —«

»Tudi teh ne mislim,« je odgovoril Burke. »Menim onega dekleta, ki ste ga sprejeli v hišo in ki je potem pri vas vzrastel.«

»Ah, Nodlag!« je vzkliknil Donal, kakor bi se bil komaj domislil.

»Da, njo mislim. Kdo je ona? Iz katerega rodu je? Kdo so njeni starši?«

»Vprašaj me kaj lažjega,« se je Donal umikal in ogibal odgovoru.

»Reči mi, Donal Connors, da niste vedeli niti ti, niti tvoj oče, niti tvoja mati, kdo je ta vražja zalega, ki ste jo redili v svoji, nekdaj poštenu hiši?«

»Nocoj si nekoliko globoko pogledal v kozarec, dasi to malokdaj storiš in se kaj takega pripeti tudi sicer poštenemu človeku. Vse, kar ti morem reči je to, da od tiste noči, ko sem jo sam našel med kravami, nismo ničesar zvedeli, kdo bi bil ta otrok.«

Burke je molče šel dalje, dokler nista prispela do kovačnice ravno ob razpotju nad mostom, kjer je Edmond Connors srečal Nodlago in njeno mater. Tu je obstal in poklical vozove, ki so se že bili spustili k mostu v dolino pod njima. Burke je iztegnil roko.

»Vidim, da ničesar ne veš in ne slutiš,« je dejal zamolklo, »dasi govore o tem v vsej okolici in tudi tam, kjer bi ti ne slišal rad. Razumeš? Jaz sem sedaj tvoj svak in pripadam k vaši družini. Zato te svarim. Če se dečki prepričajo, pri tem je hripavo zašepetal, previdno se ogledujoč okrog, da je njihov sum upravičen, tedaj bo na Glenanaaru gorel kres še pred kresnim večerom.«

»Kaj pa je vendar?« je vprašal Donal, navidez popolnoma neveden in zelo presenečen. »Kaj sumijo? Ali komu more škodovati tuka ubožica kot je Nodlag? Če hočejo razgrajati, naj se obrnejo na Bond Lowe in podobne ljudi —«

»Dobe se še hujši kot Bond Lowe,« je dejal Burke pomenljivo. »Izdajavec v hiši je hujši kot sovražnik zunaj.«

Odšel je prosto mahaje z rokami ter dohitel vozove svoje neveste in ostale družine.

Donal je za trenutek obstal, ker ga je pretreslo, da se je tako nenadno odkrila skrivnost njegovega očeta. Ko se je potem spomnil, kaj je vse pretrpel pred tremi tedni za Nodlago, ko jo je reševal iz snega, in njene ljubkosti in nemočne zapuščenosti, je zamrmral skozi zobe:

»Zakaj, za zlomka, ne morejo biti pri miru? Vedno se kuha med njimi kaka podlost in lopovstvo. Kaj njim mar, kdo je Nodlag in odkod je prišla? Toda, tako mi —«

»Lepa noč, Donal Connors,« se je razlegel veseli glas kovača Redmonda Kaseya, ali kakor so ga navadno klicali. »Red« Kaseya, deloma da skrajšajo njegovo ime, deloma da označijo njegove zmršene rdeče lase, ki so se vedno zmagovito borili v smrtnem boju s črnimi kovaškimi sajami. Bil je mlad in je pred malo leti prevzel delo po smrti svojega očeta. Njegova priletna mati mu je gospodinjala in njegova kovačnica je bila, kot je navada na Irskem, klub in zbirališče novic in zbornica za pol okolice. Tu ob krepki svetlobi močnega ognja, ki ga je razpihoval velikanski meh, in ob godbi zvonenih kladiv in nakovala so se razpravljale vse domače, narodne, politične in cerkvene zadeve — molčal je le kovač sam, ki je rezal in lomil, meril in pribijal, poslušal vse novice, a ničesar govoril. To svatovsko noč je stal, mirno kadeč, pri vratih svoje kovačnice. Bil je do zadnjega trenutka zaposlen, ker je na ostro koval konje, ki so jih veseli svatje prignali in zopet odgnali s svatovščine.

»Lepa noč, Red,« je rekel Donal in pristopil.

»Hudo mi je, da nisi mogel biti pri nas.«

»Meni tudi, pa se ni dalo pomagati. Zgodaj ste se razšli.«

»Da. Stari niso dovolili, da bi po polnoči še plesali in se zabavali.«

Razno.

Izborna strelja. Neka gospa na Portugalskem se je udeležila tekmovalnega streljanja. Streljali so s karabinko na razdaljo 50 m. Vsak je oddal 100 strelcev, štirikrat po sto. Od prvih sto strelcev je poslala gospa vse v sredo, drugih sto tudi tretjič je pogodila sredi, no 99krat, četrtič pa 98krat. Od 400 strelcev ji je šlo torej v sredo 397. Nobena ženska na svetu se tej gospi niti od dalje ne more primerjati, pa tudi moških ni menda dosti takih. Poznamo samo Francozo Delila, ki je leta 1924, pri olimpijskih igrah v Parizu od 100 strelcev pogodil sredino 398krat, torej samo za en strel več kot omenjena gospa.

Avtomobil v Benetkah. Kdo bi si bil mislil, da bodo v Benetkah, ki so na morju, vozili avtomobil? Pa bodo. Napravili bodo posebno avtomobilno cesto, ki bo vodila iz Benetk naravnost gor v gore. A avtomobili ne bodo smeli v Benetkah takati; takoj po prihodu bodo morali spet oditi.

Turban. Turban imejemo ovojno, ki si jo ovijajo narodi na Jutrovem okoli glave. So ali beli ali rdeči ali zeleni ali kakorkoli. Največje nosijo Kurdi, prebivaleci vzhodne Male Azije; premer njih turbanov doseže širino enega metra. Sedaj pa pomisli, če v kakšen gozd zaideš ali pa v grmovje!

Nova žival. Polovaleci po Afriki so videli neko novo žival, zelo močno, hitro in krvoločno. Nekaterim rodovom je naravnost strah in groza. Opis nam jo opisujejo napot kot leva, napot kot leoparda.

Umisljanje. Kdor ima dosti denarja, si marsikaj zamisli, kar bi mu sicer nikdar ne prišlo na misel. Amerikanska najnovejša moda je sedaj ta, da imajo neke vrste medvedja domača žival. Dokler ne bo kdo kaj skupil, bo že šlo; potem si bodo pa kaj drugega izmislili.

Največji rog sveta. Je napravila neka ameriška tovarna glasbenega orodja. Tako je velik, da ga komaj spravimo skozi vrata, skozi navadna navadna pa sploh ne gre.

Deklica pri požarni hrambi. Požarna bramba mesta Atlantic v Severni Ameriki si je izbrala deklico za načelnico.

Mehko gnezdo. V Trol-heti na Švedskem je li-varna železa. Neka golobica si je tam gradila gnezdo, in ker ni bilo druge anovi, si ga je napravila kar iz žebeljev.

Vajenca z vso oskrbo v hiši sprejme kamno-
seški mojster Franc KUNOVAR —
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana. 1953

Prodajam kravo dobro mlekarico, 400 kg.
v treh tednih bo teletila.
Cena 3500 Din. — Jože SITAR, Križe pri Trzinu.

ISKALCI ZLATA!

Poskusite svojo srečo! Mnogo zlat-
nikov se je že našlo, mogoče ga tudi
Vi najdete!

Leta 1849 se je blisko-
vito raznesla po celem sve-
tu vest:

ZLATO

se je našlo v Kaliforniji!
Stotisoče ljudi je pohitelo
tja v divjem begu za srečo.
Mnogi so jo našli. — Vam
pa ni treba več iskati zla-
ta v Kaliforniji in Avstra-
liji. Zadostuje, da si ob
priliki in potrebi kupite

„ZLATOROG“ terpentinovo mlo.

kajti vsak 1000. komad vse-
buje zlatnik po 10 frankov.

Važno za vsakega živinorejca in če ima samo eno glavo živine!

Dobro je vsem znano, da si vsak kmetovalec želi pred vsem leno in zdravo živino, ki je
glavni dohodek njegovega imetja. Ne boji se tudi nobenih stroškov, ki mu k temu pripomorejo,
in se jih v lastnem interesu tudi bati ne sme!

Kakor napredujejo v novejšem času vse stroke gospodarskega življenja, v potrobljavajoč v
dosego svojega namena najnovejša sredstva tehnike in moderne vede, tako se povzdiguje v kul-
turnih državah tudi živinoreja, ki ne opušta pri krmljenju živine

v zadnjem času najboljšega in najizdatnejšega krmlilnega sredstva: hranilnega in zdravilnega olja za živino

s katerim je dosegla naravnost presenetljive uspehe.

Kaj je hranilno in zdravilno olje za živino?

Hranilno in zdravilno olje za živino je sredstvo, s katerim v najkrajšem času zredim
in spitam svojo živino, katero, če je zahirana, obenem s tem oljem v nekaj dneh ozdravim.
Neizmerno in neprecenljivo važnost ima to olje za prasičerejo, je pa obenem tudi od veli-
kanske koristi za govejo živino in konjopojstvo!

S tem oljem doseže vsak živinorejec zaželjene uspehe s polovico stroškov, ki bi jih imel
sicer in v polovici časa, ki bi ga potreboval drugače za dosego svojih uspešnih ciljev.

Kako se mora to olje vporabljati in kje ga lahko dobim v neposredni bližini, o tem daje
vse informacije brezplačno tvrdka:

M. TEŽAK, Zagreb, Gundulićeva ul. 13

na katero naj se vsak živinorejec obrne.

Čimprej začneš, temprej boš imel uspeh, temprej boš povečal imetje!

Zahvala. Ob neizmerno prebriski izgubi pre-
dobre žene in zlate mamice

Ivane Urbanec vdov. Gros

izrekamo najtoplejšo zahvalo za vse dokaze so-
čutja in sožalja vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki so nam ob najtrpejših urah stali ob
strani in vsem, ki so rajnico spremili na zadnji poti.

V Goričah, 10. marca 1926.

Alojzij Urbanec, soprog. — Urška, Anton, Marija,
Janko, Joško, Ivanka, Franjica in Anica, otroci.

Ženske obleke in rute

v največji izbiri samo dobre kakovosti. Cene nizke.
R. MIKLAUC, „PRI ŠKOFU“, LJUBLJANA

p Radiću se slabo godi. V Djakovu so
se vršile občinske volitve. Radićeva stran-
ka, ki je pri volitvah v narodno skupščino
dobila še 1100 glasov, jih je zbrala sedaj
samo še 490. Pučka stranka je napredo-
vala od 87 na 150.

Gospodinja za večje župnišče, sred. starosti,
priprosta, zdrava in trezna, va-
jena kuhinje in kmetije, se išče. — Naslov pove
uprava »Domoljuba« pod štev. 1971.

Izjava. Podpisani preklečemo vse neresnične
govorice, katere smo širili o Alojziju
špental, sinu Lovrenca špental, glede od trgovke
Lucije Benedičič kupljenih cevi. — Železniki, dne
14. marca 1926. — Matija Kavčič, žel. uslužbenec,
Frančiška Kavčič in Ivanka Dolenc. 1973

Lep semenski OVES

prodaja L. KNEZ, Ljubljana, Gosposvetska c. 3.

Ne pomaga nič!

Prebrčajte se!

Kar je res, je pa le res!

Da je najboljši nakup dobrega, trpežnega
blaga za moške in ženske obleke, le pri
domači, znani trgovini pri

ČEŠNIKU

Ljubljana, Lingarjeva ulica

Največja izbira svilnatih rut in šerp!

Posestvo 15 oralov zemlje, hiša, gosp. po-
slopje in vse premičnine naproda
6. aprila ob 9. uri dop. pri Fr. Dolenc, Dol.
brava 25, obč. Trata v Poljanski dolini. 1851

VRTNARSKI VAJENEC se sprejme, ki je
dovršil ljudsko šolo, poštenih staršev, s hrano in
stanovanjem v hiši. Nastop takoj. **IVAN ŠIMENC,**
Ljubljana, Gradišče št. 12.

30% popusta elektr. motorji s letno
jamstvo, žarnice
kakor tudi ves elektr. material, kupite dobro in poceni pri
ELEKTRO-COMP., Ljubljana, Sv. Petra c. 25

KRAVAR! Sprejme se takoj na posestvo
blizu Ljubljane pošten, trezen,
zanesljiv in miren kravar, ki je že bil v enaki
službi. Plača po dogovoru. — Dopisi pod šifro:
»Kravar« št. 2002 na upravnništvo »Domoljuba«.

Preklic. Podpisana naznanjam, da nisem
plačnica za dolgove, ki bi jih nare-
dila moja bdi Franca Klemen iz Kostanja, h. št. 9.

Kostanj, p. šmartno v Tuhinju, 15. marca 1926.

KLEMEN BARBARA.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vo'no iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 300 milijonov kron.

OPOZORILO. Ravno kar je dospel sveže **manufakturno blago**. Krasna izbira. Ker je direktni nakup, so cene zelo nizke. Opozorjam, da preden kupujete obleke za veliko noč, se prepričajte o ceni v moji trgovini, ker s tem prihranite mnogo denarja. — Stalna zaloge **cementa, koruze, moke** itd. Vedno sveže **špecer. blago**. Vsemu blagu znižane cene. — Za obilen

nakup se najtopleje priporočam

J. MENART, trgovec, DOMZALE.

Za Velikonoč nov klobuk

moram imeti! Kje naj ga kupim? - Najceneje ga kupiš v dobro znani trgovini klobukov

Jos. Pok nasl. A. Jamnik

LJUBLJANA, Stari trg štev. 14.

Velika zaloge najnovjših novosti klobukov in čepic.

POZOR!

Kdor namerava zidati in rabiti: nosilke, cement, stukador, betonsko in drugo železo, okorje, štedilnike, peči, mreže za ograje in vse v to stroko spadajoče predmete, dobi iste cene in v veliki izbiri v trgovini **Železine na debelo in drobno**

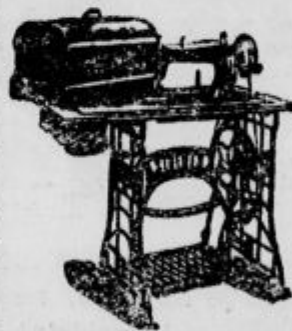
Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Točna postrežba!

Zmerne cene!

Denar! si lahko prihranite, **Denar!**

ako kupujete v manu-fakturni trgovini **ANTON SAVNIK-a v ŠKOFJI LOKI**, kateri ima velikanško izbiro raznega blaga za ženske in moške obleke, ter istega prodaja po čudovito nizki ceni. Obenem dobite še lep dar v blagu popolnoma zastoj. - Ne zamudite, pridite in prepričali se boste. — Na zahtevo se pošljejo vzorci na ogled. 1769

Najpopolnejši
STÖCKER
šivalni stroji

za doma, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trgovcu

L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg, ul. 64.

Brasplačen pouk. 15 letna jamstva.

Prodajam POSESTVO

10 orlov, hiša, gospod. poslopje, vse novo, voda in elektrika pri hiši, ob cesti, ves živi in mrtvi inventar. — Več se poizve pri lastniku **JANEZU JENKO**, Spodnji Brnik štev. 33, pošta Cerklje pri Kranju — Gorenjsko. 1775

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzotav.: Gospobanka.

Račun poštnega tekočnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis a vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Đakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—, vloge nad Din 200.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jelekne shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelak: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.